

AINEKAVA „KUNST“ VÕNNU KESKKOOL

I Ainevaldkond „KUNSTIAINED“

1. Ainevaldkonna kirjeldus

Võnnu KK põhikooli kunstide valdkonna aineid ühendab tähelepanu pööramine loovuse ja eneseväljendusoskuse arenemisele. Kunstidega tegelemise kaudu saadakse teadmisi erinevate väljendusvahendite ja kultuuride kohta, õpitakse tundma ennast ning mõtestatakse kunstide rolli ühiskonnas.

Ainevaldkonna õppeained:

Kunstiainete valdkonda Võnnu KK-s kuuluvad kunstidõpetus ja muusikaõpetus, mis on kohustuslikud kõigis põhikooli astmetes. Kunsti ja muusikat õpitakse 1.–9. klassini.

II Aine KUNSTIÕPETUS

1. Õppe- ja kasvatuseesmärgid Võnnu KK-S

Põhikooli kunstidõpetusega taotletakse, et põhikooli lõpuks õpilane:

- 1) tunnetab ja arendab oma loomingulist potentsiaali, õpib tundma visuaalsete kunstide väljendusvahendeid ning suudab luua erinevaid kunstiteoseid, rakendades loovalt õpitud teadmisi ja tehnikaid;
 - 2) kasutab erinevaid mõtlemis- ja tegutsemisviise nii loometegevuses kui ka igapäevases elus;
 - 3) analüüsib kunstiteoseid ja visuaalset keskkonda, kasutades põhikoolis omandatud ainealast terminoloogiat, ning põhjendab oma arvamust;
 - 4) märkab esemelise keskkonna ja visuaalse meedia esteetilisi, eetilisi, funktsionaalseid ja ökoloogilisi aspekte;
 - 5) õpib tundma ja väärtustab nii mineviku kunstipärandit kui ka nüüdisaegset kunsti;
 - 6) seostab omavahel kunsti ning kultuuri, ühiskonna, teaduse ja tehnoloogia arengut ning mõistab kunsti kui kultuuridevahelist suhtluskeelt; teadvustab kultuurilist mitmekesisust.
- Põhikooli lõpuks teadvustab kunsti rolli nii oma elus kui ka ühiskonnas ja orienteerub visuaalses keskkonnas.

2. Õppeaine kirjeldus

Kunstiõppe siht on omandada visuaalne haridus ning arendada mõtlemis-, koostöö- ja eneseväljendusoskusi, et toetada isiksuslikku arengut ning toimetulekut tänapäevases mitmekultuurilises muutuvmas maailmas. Kunst võimaldab õpilasel tunnetada endas loojat ning toetab seeläbi aktiivse maailmavaate omaksvõttu ja ettevõtlikku ellusuhtumist.

Aine õppimise osadeks on uurimine ja oma ideede arendamine, väljendusvahendite loov rakendamine ning mõtestamine ja refleksioon.

3. Õpikeskkond

Võnnu KK korraldab kunstivaldkonna ainete õppe klassis, kus on selleks vajalikud tingimused ja vahendid.

Kunstiõpetuses:

- 1) individuaalseks ja rühmatöökaks vajalik pind;
- 2) 500 lux päevavalgus spektriga valgustus tööpinnal ning vesi/kanalisatsioon;
- 3) reguleeritava kõrgusega molbertid koos joonistus alustega ning tööde kuivatamise, säilitamise ja eksponeerimise võimalused ning projektsioonitehnika;
- 4) vajalikud töövahendid ja materjalid;
- 5) DATA-projektori, foto- ja videokaamerate, skanneri ja printeri ning internetiühendusega arvutite kasutamise võimalus.

4. Kunstiainete hindamine Võnnu KK-s

Võnnu KK põhikooli osas lähtutakse hindamisel vastavatest põhikooli riikliku õppekava üldosa sätetest. Hindamise eesmärk on anda õpilasele motiveerivat tagasisidet. Hindamisel on oluline tunnustada lahenduste erinevusi ja väärtustada õpilaste isikupära. Õpilane peab teadma, mida hinnatakse ning mis on hindamise kriteeriumid.

Hindamisel kasutatakse Võnnu KK-s kujundavat ja kokkuvõtvat hindamist lähtuvalt püstitatud õppeülesandest ning kehtiva õppekava sisust ja eesmärkidest.

Kujundav hindamine toimub õppe kestel, mille käigus antakse suulist tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid ja väärtushinnanguid, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed.

Kokkuvõttev hindamine on hinnete koondamine trimestri hinneteks ning trimestrihinnete koondamine aastahinneteks. Kokkuvõtval hindamisel võib arvestada

Kirjalikke ülesandeid hinnates arvestatakse eelkõige töö sisu, kuid parandatakse ka õigekirjavead, mida hindamisel ei arvestata.

Hindamise objektiks võib olla Võnnu Keskooli põhikooli osas õppival õpilasel nii valminud teos kui tööprotsess (sh kavandid, harjutused, visandid, pikemaajalise praktilise töö vaheetapid). Mahukamate, erinevat õppesisu integreerivate ülesannete puhul on põhjendatud hindamine mitme hindegaga, et anda paremini tagasisidet erinevate oluliste aspektide kohta ning väärtustada iga õpilase mõtete ja lahenduse isikupära. Et motiveerida õpilasi lisatööd tegema ja uusi sihte seadma, võib hinnata ka õpilaste head või väga head sooritust konkursil või ainevõistlusel.

Kunstiõpetuses juhendatakse õpilase hindamisel kooliastmeti järgnevalt:

I kooliastmes hinnatakse:

- õpilase oskust keskenduda sobivatele kujutamiseviisidele kasutades selleks erinevaid kunsti töövahendeid ja -materjale,
- loovat kunstialast tegutsemist individuaal- või rühmatööna,

- oskust väärtustada ja analüüsida enda ja kaaslaste kunstitöid.

II kooliastmes hinnatakse:

- õpilase teadmisi ja oskust kavandada ning kujutada nii vaatluse kui ka ideede põhjal,
- oskust eesmärgistada loovat tööprotsessi ning kasutada selleks erinevaid kunstitehnikaid ja -materjale eneseväljenduseks,
- õpilase teadmisi ja oskust arutleda visuaalse kunstiinfoga seonduvate nähtuste üle.

III kooliastmes hinnatakse:

- õpilase individuaalset teadlikku kunstialast ja *kriitilise mõtlemise* arengut, mis väljendub mitmekesiste loovülesannete lahendamises,
- õpilase teadmisi, oskust ja ideid kasutada erinevaid kunstitehnikaid, seostada ning esitada oma kunstiloomingut ka tehnoloogiavahendite abiga.

5. Teemad, õpitulemused, õppesisu ja – tegevus klassiti kooliastmete kaupa

I kooliaste

I. Kooliastme õpitulemused

3. klassi lõpetaja:

- 1) tunneb rõõmu kunstis mängulisest ja loovast tegutsemisest ning katsetab julgelt oma mõtete ja ideede erinevaid visuaalseid väljendusi;
- 2) tegutseb iseseisvalt ja teeb koostööd, arvestades kaaslastega; kirjeldab oma ja kaaslaste töid ning väärtustab erinevaid lahendusi;
- 3) leiab kujutatava kõige iseloomulikumat jooned, valib sobiva kujutusviisi olulisema esiletoomiseks, paneb tähele värvide koosmõju ja pildi kompositsiooni;
- 4) kasutab erinevaid joonistamise, maalimise, pildistamise ja skulptuuri töövõtteid ning tehnikaid;
- 5) tunneb lähiümbruse olulisi kunsti- ja kultuuriobjekte, käib kunstimuseumides ja näitustel ning arutleb kunsti üle, kasutades õpitud aine mõisteid;
- 6) seostab vormi otstarbega ning väärtustab keskkonnateadlikke kasutamise ja loomise põhimõtteid;
- 7) kirjeldab visuaalse kultuuri näiteid, tuleb toime nii reaalses kui ka virtuaalses kultuuri- ja õpikeskkonnades ning teadvustab meedia võimalusi ja ohtusid.

II kooliaste

II Kooliastme õpitulemused

6. klassi lõpetaja:

- 1) tunnetab oma kunstivõimeid ja -huve; väljendab visuaalsete vahenditega oma mõtteid, ideid ja teadmisi; loovülesandeid lahendades visandab ja kavandab;
- 2) kujutab ja kujundab nii vaatluste kui ka oma ideede põhjal, kasutades visuaalse kompositsiooni baasoskusi;
- 3) rakendab erinevaid kunstitehnikaid (maal, joonistus, kollaaž, skulptuur, foto, video, digitaalgraafika, animatsioon jne);
- 4) analüüsib nüüdiskunsti teoseid, märkab erinevaid vorme ja sõnumeid, leiab seoseid tänapäeva eluga ning on avatud erinevate kultuuriilmingute suhtes;

- 5) mõistab tehismaailma ja selle kasutaja suhet; peab silmas eesmärgipärasust, uuenduslikkust, esteetilisust ja ökoloogilisust;
- 6) mõistab kultuuriväärtuste ja -keskkonna kaitse olulisust;
- 7) leiab infot kunstiraamatutest ja eri teabeallikatest, uurib ja võrdleb eri ajastute kunstiteoseid;
- 8) märkab sõnumeid, analüüsides meediat ja reklaami; arutleb visuaalse infoga seotud nähtuste üle ruumilises ja virtuaalses keskkonnas. Tegutseb eetiliselt ja ohutult nii reaalsetes kui ka virtuaalsetes kultuurikeskkondades.

III kooliaste

III Kooliastme õpitulemused

Põhikooli lõpetaja:

- 1) tunnetab ja arendab teadlikult oma kunstialaseid võimeid; loovülesannetes leiab erinevaid lahendusvariante ja isikupäraseid teostusvõimalusi, esitleb tulemusi ning põhjendab valikuid;
- 2) kasutab ideest lähtudes sihipäraselt mitmekesiseid visuaalseid väljendusvahendeid. Kasutab kunsti õppides ning loovas praktikas tehnoloogia vahendeid; (nt video, digitaalgraafika, foto, animatsioon);
- 3) tunneb Eesti ja maailma kultuuripärandi olulisi kunstiteoseid. Võrdleb eri ajastute kunsti näiteid, kirjeldades ning mõtestades sõnumite, väljendusvahendite ja hinnangute muutumist kultuuriajaloo vältel;
- 4) analüüsib looduslikke ja tehiskeskkondade objekte ning nendevahelisi seoseid ökoloogilisest, esteetilisest ja eetilisest vaatepunktist. Mõistab disaini kui protsessi, mille eesmärgiks on leida probleemile uus ja parem lahendus;
- 5) kasutab visuaalse kommunikatsiooni vahendeid, arutleb pildikeele kultuuriliste märkide üle;
- 6) teadvustab kunsti rolli ühiskonnas. Seostab omavahel kultuuri, ühiskonna ning teaduse ja tehnoloogia arengut;
- 7) mõistab, et nüüdiskunst väljendub paljudes erinevates meediumites ja kõnetab vaatajat laias teemade ringis.

III Ainekava KUNSTIÕPETUS I KLASS Võnnu Keskkool

I KOOLIASTE

Kohustuslik teema/maht Õpisisu	Õpitulemused (kohustuslike teemade kohta)
<p>1. UURIMINE, AVASTAMINE, IDEEDE ARENDAMINE * Mänguasjade ja omameisterdatud mudelitega lavastuslikud mängud. Õppesisu: Põhielementide- joon, värv, vorm, ruum, rütm jt tundaõppimine. Iseloomulike tunnuste ning peamise esiletoomine. Erinevate tehnikate, materjalide, võtete ja vahendite läbiproovimine.</p>	<p>Õpitulemused: Katsetab julgelt ja tunneb sellest rõõmu. On iseseisev, kuid valmis ka koostööks. Valib ise sobivaima kujutusviisi. Katsetab kõiki tehnikaid. Taipab eseme vormi ja funktsiooni seost. Käitub endale ja teistele ohutult visuaalses ja virtuaalses maailmas.</p>

<p>2. PILDILINE JA RUUMILINE VÄLJENDUS. *ÜMBRUS *ASJAD *INIMENE *GEOMEETRIA Õppesisu: Kunstiteoses sisulise ja vormilise eristamine. Kompositsiooni tasakaal, pinge, dominant ja koloriit. Inimeste, esemete ja looduse objektide iseloomulikud tunnused ning peamise esiletoomine kujutamisel.</p>	<p>Õpitulemused: Katsetab julgelt ja tunneb sellest rõõmu. On iseseisev, kuid valmis ka koostööks. Valib ise sobivaima kujutusviisi. Katsetab kõiki tehnikaid. Tunneb kodukoha kultuuriobjekte. Taipab eseme vormi ja funktsiooni seost. Käitub endale ja teistele ohutult visuaalses ja virtuaalses maailmas.</p>
<p>3.DISAIN JA KESKKOND *MÄRK *KIRI. Õpisisu: Disaini roll igapäevaelus: trükised, tarbevormid, ruumid, hooned, keskkond jne. Vormi ja funktsiooni seos.</p>	<p>Õpitulemused: Katsetab julgelt ja tunneb sellest rõõmu. On iseseisev, kuid valmis ka koostööks. Valib ise sobivaima kujutusviisi. Katsetab kõiki tehnikaid. Taipab eseme vormi ja funktsiooni seost. Käitub endale ja teistele ohutult visuaalses ja virtuaalses maailmas.</p>
<p>4. MEEDIA JA KOMMUNIKATSIOON Õpisisu: Meediad kodus ja koolis. Pildilise jutustuse vormid ja vahendid (illustratsioon, koomiks, reklaam, animatsioon, foto, video).</p>	<p>Õpitulemused: Katsetab julgelt ja tunneb sellest rõõmu. On iseseisev, kuid valmis ka koostööks. Valib ise sobivaima kujutusviisi. Katsetab kõiki tehnikaid. Tunneb kodukoha kultuuriobjekte. Taipab eseme vormi ja funktsiooni seost. Käitub endale ja teistele ohutult visuaalses ja virtuaalses maailmas.</p>
<p>5.KUNSTIKULTUUR *EESTI JA MAAILM *RAHVAKUNST Õpisisu: Kunstiteosed kohalikes muuseumides ja kunstigaleriides, ajaloolised kunstitehnikad ja materjalid.</p>	<p>Õpitulemused: Katsetab julgelt ja tunneb sellest rõõmu. On iseseisev, kuid valmis ka koostööks. Valib ise sobivaima kujutusviisi. Katsetab kõiki tehnikaid. Tunneb kodukoha kultuuriobjekte. Taipab eseme vormi ja funktsiooni seost. Käitub endale ja teistele ohutult visuaalses ja virtuaalses maailmas.</p>
<p>6.MATERJALID JA TEHNIKAD *MAAL *SKULPTUUR</p>	<p>Õpitulemused: Katsetab julgelt ja tunneb sellest rõõmu. On iseseisev, kuid valmis ka koostööks.</p>

***GRAAFIKA**

Õppesisu: Erinevate kunstitehnikate materjalid, töövõtted ning -vahendid (nt joonistamine, maalimine, trükkimine, kollaaž, pildistamine, vormimine jne). Pildilised jutustused: joonistus, maal, illustratsioon, koomiks, fotoseeria, animatsioon.

Turvaline ning keskkonnasäästlik tarbimine.

Valib ise sobivaima kujutusviisi.

Katsetab kõiki tehnikaid.

Tunneb kodukoha kultuuriobjekte.

Taipab eseme vormi ja funktsiooni seost.

Käitub endale ja teistele ohutult visuaalses ja virtuaalses maailmas.

Ainekava KUNSTIÕPETUS II klass Võnnu Keskkool

Kohustuslik teema/maht Õppesisu.	Õpitulemused (kohustuslike teemade kohta)
<p>1. UURIMINE AVASTAMINE, IDEEDE ARENDAMINE.</p> <p>* Piltjutustused: joonistus, maal, illustratsioon, koomiks, fotoseeria, animatsioon.</p> <p>Õppesisu: Põhielementide- joon, värv, vorm, ruum, rütm jt tundmaõppimine. Iseloomulike tunnuste ning peamise esiletoomine. Erinevate tehnikate, materjalide, võtete ja vahendite läbiproovimine.</p>	<p>Õpitulemused: Katsetab julgelt ja tunneb sellest rõõmu. On iseseisev, kuid valmis ka koostööks. Valib ise sobivaima kujutusviisi. Katsetab kõiki tehnikaid. Tunneb kodukoha kultuuriobjekte. Taipab eseme vormi ja funktsiooni seost. Käitub endale ja teistele ohutult visuaalses ja virtuaalses maailmas.</p>
<p>2. PILDILINE JA RUUMILINE VÄLJENDUS</p> <p>*ÜMBRUS</p> <p>*ASJAD</p> <p>*INIMENE</p> <p>*GEOMEETRIA</p> <p>Õppesisu: Kunstiteoses sisulise ja vormilise eristamine. Kompositsiooni tasakaal, pinged, dominant ja koloriit. Inimeste, esemete ja looduse objektide iseloomulikud tunnused ning peamise esiletoomine kujutamisel.</p>	<p>Õpitulemused: Katsetab julgelt ja tunneb sellest rõõmu. On iseseisev, kuid valmis ka koostööks. Valib ise sobivaima kujutusviisi. Katsetab kõiki tehnikaid. Tunneb kodukoha kultuuriobjekte. Taipab eseme vormi ja funktsiooni seost. Käitub endale ja teistele ohutult visuaalses ja virtuaalses maailmas.</p>
<p>3.DISAIN JA KESKKOND</p> <p>*MÄRK</p> <p>*KIRI.</p> <p>Õppesisu: Disaini roll igapäevaelus: trükised, tarbevormid, ruumid, hooned, keskkond jne. Vormi ja funktsiooni seos.</p>	<p>Õpitulemused: Katsetab julgelt ja tunneb sellest rõõmu. On iseseisev, kuid valmis ka koostööks. Valib ise sobivaima kujutusviisi. Katsetab kõiki tehnikaid. Tunneb kodukoha kultuuriobjekte. Taipab eseme vormi ja funktsiooni seost. Käitub endale ja teistele ohutult visuaalses ja virtuaalses maailmas.</p>
<p>4. MEEDIA JA KOMMUNIKATSIOON</p> <p>Õppesisu: Meediad kodus ja koolis. Pildilise jutustuse vormid ja vahendid (illustratsioon, koomiks, reklaam, animatsioon, foto, video).</p>	<p>Õpitulemused: Katsetab julgelt ja tunneb sellest rõõmu. On iseseisev, kuid valmis ka koostööks. Valib ise sobivaima kujutusviisi. Katsetab kõiki tehnikaid. Tunneb kodukoha kultuuriobjekte. Taipab eseme vormi ja funktsiooni seost.</p>

	Käitub endale ja teistele ohutult visuaalses ja virtuaalses maailmas.
5.KUNSTIKULTUUR *EESTI JA MAAILM *RAHVAKUNST Õppesisu: Kunstiteosed kohalikes muuseumides ja kunstigaleriides, ajaloolised kunstitehnikad ja materjalid.	Õpitulemused: Katsetab julgelt ja tunneb sellest rõõmu. On iseseisev, kuid valmis ka koostööks. Valib ise sobivaima kujutusviisi. Katsetab kõiki tehnikaid. Tunneb kodukoha kultuuriobjekte. Taipab eseme vormi ja funktsiooni seost. Käitub endale ja teistele ohutult visuaalses ja virtuaalses maailmas.
6.MATERJALID, TEHNIKAD *MAAL *SKULPTUUR *GRAAFIKA Õppesisu: Erinevate kunstitehnikate materjalid, töövõtted ning -vahendid (nt joonistamine, maalimine, trükkimine, kollaaž, pildistamine, vormimine jne). Pildilised jutustused: joonistus, maal, illustratsioon, koomiks, fotoseeria, animatsioon. Turvaline ning keskkonnasäästlik tarbimine.	Õpitulemused: Katsetab julgelt ja tunneb sellest rõõmu. On iseseisev, kuid valmis ka koostööks. Valib ise sobivaima kujutusviisi. Katsetab kõiki tehnikaid. Tunneb kodukoha kultuuriobjekte. Taipab eseme vormi ja funktsiooni seost. Käitub endale ja teistele ohutult visuaalses ja virtuaalses maailmas.

Ainekava KUNSTIÕPETUS III. KLASS Võnnu Keskkool

Kohustuslik teema/maht Õpisisu	Õpitulemused (kohustuslike teemade kohta)
1. UURIMINE, AVASTAMINE, IDEEDE ARENDAMINE * Tegelikkuse ja virtuaalsete keskkondade võrdlus. Õppesisu: Põhielementide- joon, värv, vorm, ruum, rütm jt tundmaõppimine. Iseloomulike tunnuste ning peamise esiletoomine. Erinevate tehnikate, materjalide, võtete ja vahendite läbiproovimine.	Õpitulemused: Katsetab julgelt ja tunneb sellest rõõmu. On iseseisev, kuid valmis ka koostööks. Valib ise sobivaima kujutusviisi. Katsetab kõiki tehnikaid. Taipab eseme vormi ja funktsiooni seost. Käitub endale ja teistele ohutult visuaalses ja virtuaalses maailmas.
2. PILDILINE JA RUUMILINE VÄLJENDUS *ÜMBRUS *ASJAD *INIMENE *GEOMEETRIA Õppesisu: Kunstiteoses sisulise ja vormilise eristamine.	Õpitulemused: Katsetab julgelt ja tunneb sellest rõõmu. On iseseisev, kuid valmis ka koostööks. Valib ise sobivaima kujutusviisi. Katsetab kõiki tehnikaid. Tunneb kodukoha kultuuriobjekte. Taipab eseme vormi ja funktsiooni seost.

<p>Kompositsiooni tasakaal, pinge, dominant ja koloriit.</p> <p>Inimeste, esemete ja looduse objektide iseloomulikud tunnused ning peamise esiletoomine kujutamisel.</p>	<p>Käitub endale ja teistele ohutult visuaalses ja virtuaalses maailmas.</p>
<p>3.DISAIN JA KESKKOND</p> <p>*MÄRK</p> <p>*KIRI.</p> <p>Õppesisu:</p> <p>Disaini roll igapäevaelus: trükised, tarbevormid, ruumid, hooned, keskkond jne.</p> <p>Vormi ja funktsiooni seos.</p>	<p>Õpitulemused:</p> <p>Katsetab julgelt ja tunneb sellest rõõmu.</p> <p>On iseseisev, kuid valmis ka koostööks.</p> <p>Valib ise sobivaima kujutusviisi.</p> <p>Katsetab kõiki tehnikaid.</p> <p>Taipab eseme vormi ja funktsiooni seost.</p> <p>Käitub endale ja teistele ohutult visuaalses ja virtuaalses maailmas.</p>
<p>4. MEEDIA JA KOMMUNIKATSIOON</p> <p>Õppesisu:</p> <p>Meediad kodus ja koolis.</p> <p>Pildilise jutustuse vormid ja vahendid (illustratsioon, koomiks, reklaam, animatsioon, foto, video).</p>	<p>Õpitulemused:</p> <p>Katsetab julgelt ja tunneb sellest rõõmu.</p> <p>On iseseisev, kuid valmis ka koostööks.</p> <p>Valib ise sobivaima kujutusviisi.</p> <p>Katsetab kõiki tehnikaid.</p> <p>Taipab eseme vormi ja funktsiooni seost.</p> <p>Käitub endale ja teistele ohutult visuaalses ja virtuaalses maailmas.</p>
<p>5.KUNSTIKULTUUR</p> <p>*EESTI JA MAAILM</p> <p>*RAHVAKUNST</p> <p>Õppesisu:</p> <p>Kunstiteosed kohalikes muuseumides ja kunstigaleriides, ajaloolised kunstitehnikad ja materjalid.</p>	<p>Õpitulemused:</p> <p>Katsetab julgelt ja tunneb sellest rõõmu.</p> <p>On iseseisev, kuid valmis ka koostööks.</p> <p>Valib ise sobivaima kujutusviisi.</p> <p>Katsetab kõiki tehnikaid.</p> <p>Tunneb kodukoha kultuuriobjekte.</p> <p>Taipab eseme vormi ja funktsiooni seost.</p> <p>Käitub endale ja teistele ohutult visuaalses ja virtuaalses maailmas.</p>
<p>6.MATERJALID, TEHNIKAD</p> <p>*MAAL</p> <p>*SKULPTUUR</p> <p>*GRAAFIKA</p> <p>Õppesisu:</p> <p>Erinevate kunstitehnikate materjalid, töövõtted ning -vahendid (nt joonistamine, maalimine, trükkimine, kollaaž, pildistamine, vormimine jne). Pildilised jutustused: joonistus, maal, illustratsioon, koomiks, fotoseeria, animatsioon. Turvaline ning keskkonnasäästlik tarbimine.</p>	<p>Õpitulemused:</p> <p>Katsetab julgelt ja tunneb sellest rõõmu.</p> <p>On iseseisev, kuid valmis ka koostööks.</p> <p>Valib ise sobivaima kujutusviisi.</p> <p>Katsetab kõiki tehnikaid.</p> <p>Taipab eseme vormi ja funktsiooni seost.</p> <p>Käitub endale ja teistele ohutult visuaalses ja virtuaalses maailmas.</p>

II KOOLIASTE

Ainekava . KUNSTIÕPETUS IV KLASS (35 TUNDI) Võnnu Keskkool

1.

Kohustuslik teema/maht Õpisisu	Õpitulemused
1.UURIMINE AVASTAMINE, IDEEDE ARENDAMINE (5 tundi) *Realistlikkus ja abstraktsus kunstis. Õpesisu: Pildiruum, ruumilisuse edastamise võtted. Värv kui väljendusvahend. Liikumise kujutamine. Tehnikate loov kasutamine, segatehnikad. Kunstiteose sisulised ja vormilised elemendid, konkreetne ja abstraktne kunstis.	Tunnetab oma huvisid ja võimeid. Visandab ja kavandab. On valmis katsetama uusi tehnikaid, sh digitaalseid. Mõistab erinevate teoste sõnumeid ja eesmärki, uurib ja analüüsib neid (k.a. reklaam ja meedia). Võrdleb kaasaja ja mineviku kultuurinähtusi. Kasutab visuaalkultuuri tundmaõppimiseks teatmeteoseid ja IKT vahendeid. Uurib disainilahendusi ja leiutab ise.
2.PILDILINE JA RUUMILINE VÄLJENDUS (8 tundi) *ÜMBRUS *ASJAD *INIMENE *GEOMEETRIA Õpesisu: Kunstiteoses sisulise ja vormilise eristamine. Kompositsiooni tasakaal, pinge, dominant ja koloriit.	Tunnetab oma huvisid ja võimeid. Visandab ja kavandab. On valmis katsetama uusi tehnikaid. Kasutab visuaalkultuuri tundmaõppimiseks teatmeteoseid ja IKT vahendeid. Uurib disainilahendusi ja leiutab ise.
3. DISAIN JA KESKKOND (5 tundi) *MÄRK *KIRI Õpesisu: Keskkonnasõbralik ja loov disain inimese teenistuses. Vormi ja funktsiooni seos, traditsioon ja uuenduslikkus disainis. Loodust säästva tarbimise põhimõtted, elukeskkonna parandamine kunsti, disaini ja arhitektuuri kaudu. Piltide, teksti, heli ja liikumise koosmõju. Märkide ja sümbolite kasutamine meedias ja reklaamis.	Tunnetab oma huvisid ja võimeid. Visandab ja kavandab. On valmis katsetama uusi tehnikaid, sh digitaalseid. Mõistab erinevate teoste sõnumeid ja eesmärki, uurib ja analüüsib neid (k.a. reklaam ja meedia).Võrdleb kaasaja ja mineviku kultuurinähtusi. Kasutab visuaalkultuuri tundmaõppimiseks teatmeteoseid ja IKT vahendeid. Uurib disainilahendusi ja leiutab ise. Käitub virtuaalmaailmas eetilisel.
4. MEEDIA JA KOMMUNIKATSIOON. (6 tundi) Õpesisu: Liikumisillusiooni teke. Piltide, teksti, heli ja liikumise koosmõju. Foto, video, digitaalgraafika ja animatsiooni tehnikad ning töövõtted. Sõnumite ja emotsioonide edastamise võtted ning vahendid muistsetest aegadest tänapäevani.	Tunnetab oma huvisid ja võimeid. Visandab ja kavandab. On valmis katsetama uusi tehnikaid, sh digitaalseid. Mõistab erinevate teoste sõnumeid ja eesmärki, uurib ja analüüsib neid (k.a. reklaam ja meedia). Võrdleb kaasaja ja mineviku kultuurinähtusi. Kasutab visuaalkultuuri tundmaõppimiseks teatmeteoseid ja IKT vahendeid.

	Käitub virtuaalmaailmas eetiliselts.
5.KUNSTIKULTUUR(5 tundi) *EESTI JA MAAILM *RAHVAKUNST*Õppesisu: Erinevad mineviku ja nüüdiskunst tuntumad teosed Eestis ja mujal maailmas, kultuuride iseärasused.Kunstiterminid. Muuseumide ja galeriide funktsioonid.	Võrdleb kaasaja ja mineviku kultuurinähtusi. Tunnetab oma huvisid ja võimeid. Visandab ja kavandab. On valmis katsetama uusi tehnikaid, sh digitaalseid. Mõistab erinevate teoste sõnumeid ja eesmärki, uurib ja analüüsib neid (k.a. reklaam ja meedia). Kasutab visuaalkultuuri tundmaõppimiseks teatmeteoseid ja IKT vahendeid.
6. MATERJALID, TEHNIKAD. (6 tundi) *MAAL *SKULPTUUR *GRAAFIKA Õppesisu: Erinevate objektide kujutamine vaatluse ja mälu järgi. Kavandamine kui protsess ideede arendamiseks. Pildiruum, ruumilisuse edastamise võtted. Kompositsiooni tasakaal, pinge, dominant ja koloriit. Maali, joonistuse, graafika, skulptuuri, foto, video, digitaalgraafika ja animatsiooni tehnikad ning töövõtted.	Tunnetab oma huvisid ja võimeid. Visandab ja kavandab. On valmis katsetama uusi tehnikaid, sh digitaalseid. Mõistab erinevate teoste sõnumeid ja eesmärki, uurib ja analüüsib neid (k.a. reklaam ja meedia). Võrdleb kaasaja ja mineviku kultuurinähtusi. Kasutab visuaalkultuuri tundmaõppimiseks teatmeteoseid ja IKT vahendeid. Uurib disainilahendusi ja leiutab ise. Käitub virtuaalmaailmas eetiliselts.

Ainekava KUNSTIÕPETUS V KLASS (35 TUNDI) Võnnu Keskkool

2.

Kohustuslik teema/maht Õpisisu	Õpitulemused
1.UURIMINE AVASTAMINE, IDEEDE ARENDAMINE (5 tundi) Kunstiteose sisulised ja vormilised elemendid. Õppesisu: Pildiruum, ruumilisuse edastamise võtted. Värv kui väljendusvahend. Liikumise kujutamine. Tehnikate loov kasutamine, segatehnikad. Kunstiteose sisulised ja vormilised elemendid, konkreetne ja abstraktne kunstis. Uurimuslik ja loov koostöö.	Tunnetab oma huvisid ja võimeid. Visandab ja kavandab. On valmis katsetama uusi tehnikaid, sh digitaalseid. Mõistab erinevate teoste sõnumeid ja eesmärki, uurib ja analüüsib neid (k.a. reklaam ja meedia). Võrdleb kaasaja ja mineviku kultuurinähtusi. Kasutab visuaalkultuuri tundmaõppimiseks teatmeteoseid ja IKT vahendeid. Uurib disainilahendusi ja leiutab ise. Käitub virtuaalmaailmas eetiliselts.
2. PILDILINE JA RUUMILINE VÄLJENDUS (8 tundi) *ÜMBRUS *ASJAD *INIMENE *GEOMEETRIA	Tunnetab oma huvisid ja võimeid. Visandab ja kavandab. On valmis katsetama uusi tehnikaid, sh digitaalseid.

<p>Õpisisu: Kunstiteoses sisulise ja vormilise eristamine. Kompositsiooni tasakaal, pinge, dominant ja koloriit.</p>	<p>Mõistab erinevate teoste sõnumeid ja eesmärki, uurib ja analüüsib neid (k.a. reklaam ja meedia). Kasutab visuaalkultuuri tundmaõppimiseks teatmeteoseid ja IKT vahendeid. Uurib disainilahendusi ja leiutab ise.</p>
<p>3. DISAIN JA KESKKOND (5tundi) *MÄRK *KIRI Keskkonnasõbralik ja loov disain inimese teenistuses. Vormi ja funktsiooni seos, traditsioon ja uuenduslikkus disainis. Loodust säästva tarbimise põhimõtted, elukeskkonna parandamine kunsti, disaini ja arhitektuuri kaudu. Piltide, teksti, heli ja liikumise koosmõju. Märkide ja sümbolite kasutamine meedias ja reklaamis.</p>	<p>Tunnetab oma huvisid ja võimeid. Visandab ja kavandab. On valmis katsetama uusi tehnikaid. Mõistab erinevate teoste sõnumeid ja eesmärki, uurib ja analüüsib neid. Võrdleb kaasaja ja mineviku kultuurinähtusi. Kasutab visuaalkultuuri tundmaõppimiseks teatmeteoseid ja IKT vahendeid. Uurib disainilahendusi ja leiutab ise. Käitub virtuaalmaailmas eetilisel.</p>
<p>4. MEEDIA JA KOMMUNIKATSIOON. (6 tundi) Õpisisu: Kunstiteoste, arvutimängude, filmide, reklaamide jne vaatlemine, nende üle arutlemine, kirjeldamine, eelistuste põhjendamise. Liikumisillusiooni teke. Piltide, teksti, heli ja liikumise koosmõju.</p>	<p>Tunnetab oma huvisid ja võimeid. Visandab ja kavandab. On valmis katsetama uusi tehnikaid, sh digitaalseid. Mõistab erinevate teoste sõnumeid ja eesmärki, uurib ja analüüsib neid (k.a. reklaam ja meedia). Võrdleb kaasaja ja mineviku kultuurinähtusi. Kasutab visuaalkultuuri tundmaõppimiseks teatmeteoseid ja IKT vahendeid. Uurib disainilahendusi ja leiutab ise. Käitub virtuaalmaailmas eetilisel.</p>
<p>5.KUNSTIKULTUUR (5tundi) *EESTI JA MAAILM *RAHVAKUNST *Õppesisu: Erinevad mineviku ja nüüdiskunst tuntumad teosed Eestis ja mujal maailmas, kultuuride iseärasused. Kunstiterminid. Muuseumide ja galeriide funktsioonid.</p>	<p>Tunnetab oma huvisid ja võimeid. Visandab ja kavandab. On valmis katsetama uusi tehnikaid, sh digitaalseid. Mõistab erinevate teoste sõnumeid ja eesmärki, uurib ja analüüsib neid (k.a. reklaam ja meedia). Võrdleb kaasaja ja mineviku kultuurinähtusi. Kasutab visuaalkultuuri tundmaõppimiseks teatmeteoseid ja IKT vahendeid. Uurib disainilahendusi ja leiutab ise. Käitub virtuaalmaailmas eetilisel.</p>
<p>6. MATERJALID, TEHNIKAD (6 tundi) *MAAL *SKULPTUUR *GRAAFIKA Õppesisu: Erinevate objektide kujutamine vaatluse ja mälu järgi. Kavandamine kui protsess ideede arendamiseks. Pildiruum, ruumilisuse edastamise võtted. Kompositsiooni tasakaal,</p>	<p>Tunnetab oma huvisid ja võimeid. Visandab ja kavandab. On valmis katsetama uusi tehnikaid, sh digitaalseid. Mõistab erinevate teoste sõnumeid ja eesmärki, uurib ja analüüsib neid (k.a. reklaam ja meedia).</p>

pinge, dominant ja koloriit. Maali, joonistuse, graafika, skulptuuri, foto, video, digitaalgraafika ja animatsiooni tehnikad ning töövõtted.	Kasutab visuaalkultuuri tundmaõppimiseks teatmeteoseid ja IKT vahendeid. Uurib disainilahendusi ja leiutab ise. Käitub virtuaalmaailmas eetiliselt.
--	---

Ainekava KUNSTIÕPETUS VI KLASS (35 TUNDI) Võnnu Keskkool

3.

Kohustuslik teema/maht) Õpisisu	Õpitulemused
<p>1.UURIMINE AVASTAMINE, IDEEDE ARENDAMINE. (5 tundi) *Sõnumite ja emotsioonide edastamine, oma tööde võrdlus kunstiajaloo-näidetega. Õppesisu: Pildiruum, ruumilisuse edastamise võtted. Värv kui väljendusvahend. Liikumise kujutamine. Tehnikate loov kasutamine, segatehnikad. Kunstiteose sisulised ja vormilised elemendid, konkreetne ja abstraktne kunstis. Uurimuslik ja loov koostöö. Sõnumite ja emotsioonide edastamise võtted ning vahendid muistsetest aegadest tänapäevani.</p>	<p>Tunnetab oma huvisid ja võimeid. Visandab ja kavandab. On valmis katsetama uusi tehnikaid, sh digitaalseid. Mõistab erinevate teoste sõnumeid ja eesmärki, uurib ja analüüsib neid (k.a. reklaam ja meedia). Võrdleb kaasaja ja mineviku kultuurinähtusi. Kasutab visuaalkultuuri tundmaõppimiseks teatmeteoseid ja IKT vahendeid. Uurib disainilahendusi ja leiutab ise. Käitub virtuaalmaailmas eetiliselt.</p>
<p>2.PILDILINE JA RUUMILINE VÄLJENDUS (8 tundi) *ÜMBRUS *ASJAD *INIMENE *GEOMEETRIA Õppesisu: Kunstiteoses sisulise ja vormilise eristamine. Kompositsiooni tasakaal, pinge, dominant ja koloriit. Pildiruum, ruumilisuse edastamise võtted. Liikumise kujutamine.</p>	<p>Tunnetab oma huvisid ja võimeid. Visandab ja kavandab. On valmis katsetama uusi tehnikaid, sh digitaalseid. Mõistab erinevate teoste sõnumeid ja eesmärki, uurib ja analüüsib neid (k.a. reklaam ja meedia). Võrdleb kaasaja ja mineviku kultuurinähtusi. Kasutab visuaalkultuuri tundmaõppimiseks teatmeteoseid ja IKT vahendeid. Uurib disainilahendusi ja leiutab ise. Käitub virtuaalmaailmas eetiliselt.</p>
<p>3. DISAIN JA KESKKOND (5 tundi) *MÄRK *KIRI Õppesisu: Keskkonnasõbralik ja loov disain inimese teenistuses. Vormi ja funktsiooni seos, traditsioon ja uuenduslikkus disainis. Loodust säästva tarbimise põhimõtted, elukeskkonna parandamine kunsti, disaini ja arhitektuuri kaudu. Piltide, teksti, heli ja liikumise koosmõju. Märkide ja sümbolite kasutamine meedias ja reklaamis.</p>	<p>Tunnetab oma huvisid ja võimeid. Visandab ja kavandab. On valmis katsetama uusi tehnikaid, sh digitaalseid. Mõistab erinevate teoste sõnumeid ja eesmärki, uurib ja analüüsib neid (k.a. reklaam ja meedia). Võrdleb kaasaja ja mineviku kultuurinähtusi. Kasutab visuaalkultuuri tundmaõppimiseks teatmeteoseid ja IKT vahendeid. Uurib disainilahendusi ja leiutab ise. Käitub virtuaalmaailmas eetiliselt.</p>

<p>Sõnumite ja emotsioonide edastamise võtted ning vahendid muistsetest aegadest tänapäevani.</p>	
<p>4. MEEDIA JA KOMMUNIKATSIOON. (6 tundi) Õppesisu: Kunstiteoste, arvutimängude, filmide, reklaamide jne vaatlemine, nende üle arutlemine, kirjeldamine, eelistuste põhjendamine. Liikumisillusiooni teke. Piltide, teksti, heli ja liikumise koosmõju. Sõnumite ja emotsioonide edastamise võtted ning vahendid muistsetest aegadest tänapäevani.</p>	<p>Tunnetab oma huvisid ja võimeid. Visandab ja kavandab. On valmis katsetama uusi tehnikaid, sh digitaalseid. Mõistab erinevate teoste sõnumeid ja eesmärki, uurib ja analüüsib neid (k.a. reklaam ja meedia). Võrdleb kaasaja ja mineviku kultuurinähtusi. Kasutab visuaalkultuuri tundmaõppimiseks teatmeteoseid ja IKT vahendeid. Uurib disainilahendusi ja leiutab ise. Käitub virtuaalmaailmas eetiliselt.</p>
<p>5.KUNSTIKULTUUR (5 tundi) *EESTI JA MAAILM *RAHVAKUNST *Õppesisu: Erinevad mineviku ja nüüdiskunst tuntumad teosed Eestis ja mujal maailmas, kultuuride iseärasused. Kunstiterminid. Muuseumide ja galeriide funktsioonid.</p>	<p>Tunnetab oma huvisid ja võimeid. Visandab ja kavandab. Mõistab erinevate teoste sõnumeid ja eesmärki, uurib ja analüüsib neid (k.a. reklaam ja meedia). Võrdleb kaasaja ja mineviku kultuurinähtusi. Kasutab visuaalkultuuri tundmaõppimiseks teatmeteoseid ja IKT vahendeid. Uurib disainilahendusi ja leiutab ise.</p>
<p>6. MATERJALID, TEHNIKAD (6 tundi) *MAAL *SKULPTUUR *GRAAFIKA Õppesisu: Erinevate objektide kujutamine vaatluse ja mälu järgi. Kavandamine kui protsess ideede arendamiseks. Pildiruum, ruumilisuse edastamise võtted. Kompositsiooni tasakaal, pinge, dominant ja koloriit. Maali, joonistuse, graafika, skulptuuri, foto, video, digitaalgraafika ja animatsiooni tehnikad ning töövõtted.</p>	<p>Tunnetab oma huvisid ja võimeid. Visandab ja kavandab. On valmis katsetama uusi tehnikaid, sh digitaalseid. Mõistab erinevate teoste sõnumeid ja eesmärki, uurib ja analüüsib neid (k.a. reklaam ja meedia). Võrdleb kaasaja ja mineviku kultuurinähtusi. Kasutab visuaalkultuuri tundmaõppimiseks teatmeteoseid ja IKT vahendeid. Uurib disainilahendusi ja leiutab ise. Käitub virtuaalmaailmas eetiliselt.</p>

III KOOLIASTE

Ainekava KUNSTIÕPETUS VII KLASS (35 TUNDI) Võnnu Keskkool

4.

Kohustuslik teema/maht Õpisisu	Õpitulemused
1.UURIMINE AVASTAMINE, IDEEDE ARENDAMINE. (5 tundi) * Kunstiteose vorm ja kompositsioon, materjalid, tehnika, ümbrus (kontekst), sõnum jne. Õppesisu: Kujutamise viisid: stiliseerimine, abstraherimine, deformeerimine jne. Mäng vormi, reeglite ja tähendustega. Teksti ja pildi koosmõju. Digitaalsete tehnoloogiate kasutamine loovtöodes (foto, video, animatsioon, digitaalgraafika). Tehnoloogia ja kunst. Keskkond ja kunst. Kommunikatsioon kunstis	Arendab teadlikult oma võimeid ja isikupära. Hindab originaalsust. Katsetab erinevaid lahendusvariante, selgitab valikuid. Teadvustab kunsti rolli ühiskonnas, seost teiste kultuurinähtuste, teaduse, tehnika ja meediaga. Tunneb Eesti ja maailma olulisemaid kunstiteoseid. Uurib nüüdiskunsti nähtusi, oskab arutleda nende väljendusvahendite, sõnumite, esteetilisuse, eetilise üle. Mõistab disaini kui protsessi.
2.PILDILINE JA RUUMILINE VÄLJENDUS (8 tundi) *ÜMBRUS *ASJAD *INIMENE *GEOMEETRIA Õppesisu: Teatud kujutamisevõtete ja tehnikate teadlik valik (isiklik stiil). Kunstiteosed, -stiilid ja lood inspiratsiooniallikana. Kadreerimine, pildiplaanid, detailid.	Arendab teadlikult oma võimeid ja isikupära. Hindab originaalsust. Katsetab erinevaid lahendusvariante, selgitab valikuid. Teadvustab kunsti rolli ühiskonnas, seost teiste kultuurinähtuste, teaduse, tehnika ja meediaga. Mõistab disaini kui protsessi.
3. DISAIN JA KESKKOND (5 tundi) *MÄRK *KIRI Õppesisu: Sihtrühmapõhine lähteülesanne. Disaini liigid. Ergonoomika, moodul-süsteemid, sihtgrupp jt mõisted. Looduslikud ja tehiskeskkonnad. Arhitektuuri ja disaini funktsionaalsus, ökoloogilisus, esteetilisus ja eetilisus. Teksti ja pildi koosmõju graafilises disainis. Kirjatüübid ja graafilise kujunduse baasvõtted. Inimese ja ruumilise keskkonna suhted, disain kui probleemilahendus. Arhitektuur ja disain Eestis ning rahvusvahelised suundumused. Disainerite ja arhitektide erialane töö.	Analüüsib looduslikke ja tehiskeskkondade objekte ning nendevahelisi seoseid ökoloogilisest, esteetilisest ja eetilise vaatepunktist. Mõistab disaini kui protsessi, mille eesmärgiks on leida probleemile uus ja parem lahendus. Uurib disainilahendusi ja leiutab ise.

<p>4. MEEDIA JA KOMMUNIKATSIOON (6 tundi) Õppesisu: Linnakeskkond. Tekstid ja linnaruumis. Metafoorid reklaamis. Infootsing erinevatest teabeallikatest. Digitaalne pilditöötlus. Originaal, koopia, reproduktsioon. Foto ajaloolise dokumendina. Autorikaitse.</p>	<p>Arendab teadlikult oma võimeid ja isikupära. Hindab originaalsust. Katsetab erinevaid lahendusvariante, selgitab valikuid. Teadvustab kunsti rolli ühiskonnas, seost teiste kultuurinähtuste, teaduse, tehnika ja meediaga. Uurib nüüdiskunsti nähtusi, oskab arutleda nende väljendusvahendite, sõnumite, esteetilisuse, eetilise üle.</p>
<p>5.KUNSTIKULTUUR (5 tundi) *EESTI JA MAAILM *RAHVAKUNST Õppesisu: Kaasaegse kunsti suunad ja teemad. Kunstiga seotud elukutsed. Kunstiterminoloogia kasutamine. Kunsti liigid. Kunstiteoste säilitamine. Kunst kui ühiskonna, teaduse ja tehnoloogia arengu peegeldaja. Eesti kunsti suurkujud ja teosed. Erinevate kultuuride kunstiajaloo tuntumate teoste näiteid.</p>	<p>Arendab teadlikult oma võimeid ja isikupära. Hindab originaalsust. Katsetab erinevaid lahendusvariante, selgitab valikuid. Teadvustab kunsti rolli ühiskonnas, seost teiste kultuurinähtuste, teaduse, tehnika ja meediaga. Tunneb Eesti ja maailma olulisemaid kunstiteoseid. Uurib nüüdiskunsti nähtusi, oskab arutleda nende väljendusvahendite, sõnumite, esteetilisuse, eetilise üle. Mõistab disaini kui protsessi.</p>
<p>6. MATERJALID, TEHNIKAD (6 tundi) *MAAL *SKULPTUUR *GRAAFIKA Õppesisu: Kunstiteosed ja stiilid, lood ja sündmused uue teose loomise lähtepunktina. Kunstiteose vorm ja kompositsioon, materjalid ja tehnika, sõnum ja kontekst. Väljendusvahendite vastavus ideele, otstarbele ja sihtgrupile. Kujutamise viisid: stiliseerimine, abstraherimine, deformeerimine jne. Mitmesugused kunstimaterjalid ja tehnikad (nt joonistamine, maal, kollaaž, skulptuur, installatsioon jne).</p>	<p>Arendab teadlikult oma võimeid ja isikupära. Hindab originaalsust. Katsetab erinevaid lahendusvariante, selgitab valikuid. Mõistab disaini kui protsessi.</p>

Ainekava KUNSTIÕPETUS VIII KLASS (35 TUNDI) Võnnu Keskkool

5.

Kohustuslik teema/maht Õpisisu	Õpitulemused
<p>1.UURIMINE AVASTAMINE, IDEEDE ARENDAMINE (5 tundi) * Kunstiteosed ja stiilid, lood ja sündmused uue teose loomise lähtepunktina. Tehnoloogia ja kunst. Keskkond ja kunst. Kommunikatsioon kunstis. Kunst peegeldamas ühiskonna, teaduse ja tehnoloogia arengut. Kunstnike, kunstiajaloolaste, disainerite ja arhitektide erialane töö.</p>	<p>Arendab teadlikult oma võimeid ja isikupära. Hindab originaalsust. Katsetab erinevaid lahendusvariante, selgitab valikuid. Teadvustab kunsti rolli ühiskonnas, seost teiste kultuurinähtuste, teaduse, tehnika ja meediaga. Tunneb Eesti ja maailma olulisemaid kunstiteoseid. Uurib nüüdiskunsti nähtusi, oskab arutleda nende väljendusvahendite, sõnumite, esteetilisuse, eetilise jne üle. Mõistab disaini kui protsessi.</p>
<p>2.PILDILINE JA RUUMILINE VÄLJENDUS (8 tundi) *ÜMBRUS*ASJAD *INIMENE *GEOMEETRIA Õppesisu: Teatud kujutamisevõtete ja tehnikate teadlik valik (isiklik stiil). Kunstiteosed, -stiilid ja lood inspiratsiooniallikana. Kadreerimine, pildiplaanid, detailid.</p>	<p>Arendab teadlikult oma võimeid ja isikupära. Hindab originaalsust. Katsetab erinevaid lahendusvariante, selgitab valikuid. Teadvustab kunsti rolli ühiskonnas, seost teiste kultuurinähtuste, teaduse, tehnika ja meediaga. Tunneb Eesti ja maailma olulisemaid kunstiteoseid. Uurib nüüdiskunsti nähtusi, oskab arutleda nende väljendusvahendite, sõnumite, esteetilisuse, eetilise jne üle. Mõistab disaini kui protsessi.</p>
<p>3. DISAIN JA KESKKOND(5tundi) *MÄRK *KIRI Õppesisu: Sihtrühmapõhine lähteülesanne. Disaini liigid. Ergonoomika, moodul-süsteemid, sihtgrupp jt mõisted. Looduslikud ja tehiskeskkonnad. Arhitektuuri ja disaini funktsionaalsus, ökoloogilisus, esteetilisus ja eetilisus. Teksti ja pildi koosmõju graafilises disainis. Kirjatüübid ja graafilise kujunduse baasvõtted. Pildikeel.</p>	<p>Analüüsib looduslikke ja tehiskeskkondade objekte ning nendevahelisi seoseid ökoloogilisest, esteetilisest ja eetilise vaatepunktist. Mõistab disaini kui protsessi, mille eesmärgiks on leida probleemile uus ja parem lahendus. Uurib disainilahendusi ja leiutab ise.</p>
<p>4. MEEDIA JA KOMMUNIKATSIOON (6 tundi) *Korduvuse mõju. Mustrid</p>	<p>Arendab teadlikult oma võimeid ja isikupära. Hindab originaalsust.</p>

<p>Õppesisu: Linnakeskkond. Tekstid ja linnaruumis. Metafoorid reklaamis. Originaal, koopia, reproduktsioon. Foto ajaloolise dokumendina. Autorikaitse.</p>	<p>Katsetab erinevaid lahendusvariante, selgitab valikuid. Teadvustab kunsti rolli ühiskonnas, seost teiste kultuurinähtuste, teaduse, tehnika ja meediaga. Tunneb Eesti ja maailma olulisemaid kunstiteoseid. Uurib nüüdiskunsti nähtusi, oskab arutleda nende väljendusvahendite, sõnumite, esteetilisuse, eetilise ühe üle.</p>
<p>5. KUNSTIKULTUUR (5 tundi) *EESTI JA MAAILM *RAHVAKUNST Kaasaegse kunsti suunad ja teemad. Kunstiga seotud elukutsed. Kunsti liigid. Kunstiteoste säilitamine. Kunst kui ühiskonna, teaduse ja tehnoloogia arengu peegeldaja. Eesti kunsti suurkujud ja teosed. Erinevate kultuuride kunstiajaloo tuntumate teoste näiteid.</p>	<p>Arendab teadlikult oma võimeid ja isikupära. Hindab originaalsust. Katsetab erinevaid lahendusvariante, selgitab valikuid. Teadvustab kunsti rolli ühiskonnas, seost teiste kultuurinähtuste, teaduse, tehnika ja meediaga. Tunneb Eesti ja maailma olulisemaid kunstiteoseid. Uurib nüüdiskunsti nähtusi, oskab arutleda nende väljendusvahendite, sõnumite, esteetilisuse, eetilise ühe üle. Mõistab disaini kui protsessi.</p>
<p>6. MATERJALID, TEHNIKAD. (6 tundi) *MAAL *SKULPTUUR *GRAAFIKA Õppesisu: Kunstiteosed ja stiilid, lood ja sündmused uue teose loomise lähtepunktina. Kunstiteose vorm ja kompositsioon, materjalid ja tehnika, sõnum ja kontekst. Väljendusvahendite vastavus ideele, otstarbele ja sihtgrupile. Kujutamise viisid: stiliseerimine, abstraherimine, deformeerimine jne. Mitmesugused kunstmaterjalid ja tehnikad (nt joonistamine, maal, kollaaž, skulptuur, installatsioon jne).</p>	<p>Arendab teadlikult oma võimeid ja isikupära. Hindab originaalsust. Katsetab erinevaid lahendusvariante, selgitab valikuid. Teadvustab kunsti rolli ühiskonnas, seost teiste kultuurinähtuste, teaduse, tehnika ja meediaga. Tunneb Eesti ja maailma olulisemaid kunstiteoseid. Uurib nüüdiskunsti nähtusi, oskab arutleda nende väljendusvahendite, sõnumite, esteetilisuse, eetilise ühe üle. Mõistab disaini kui protsessi.</p>

Ainekava KUNSTIÕPETUS IX. KLASS (35 TUNDI) Võnnu Keskkool

6.

Kohustuslik teema/maht Õpisisu	Õpitulemused
<p>1.UURIMINE AVASTAMINE, IDEEDE ARENDAMINE (5 tundi) *Väljendusvahendite valik vastavalt ideele, otstarbele ja sihtgrupile. Õppesisu: Tehnoloogia ja kunst. Keskkond ja kunst. Kommunikatsioon kunstis. Kunst peegeldamas ühiskonna, teaduse ja tehnoloogia arengut. Kunstnike, kunstiajaloolaste, disainerite ja arhitektide erialane.</p>	<p>Arendab teadlikult oma võimeid ja isikupära. Hindab originaalsust. Katsetab erinevaid lahendusvariante, selgitab valikuid. Teadvustab kunsti rolli ühiskonnas, seost teiste kultuurinähtuste, teaduse, tehnika ja meediaga. Tunneb Eesti ja maailma olulisemaid kunstiteoseid. Uurib nüüdiskunsti nähtusi, oskab arutleda nende väljendusvahendite, sõnumite, esteetilisuse, eetilise jne üle. Mõistab disaini kui protsessi.</p>
<p>2.PILDILINE JA RUUMILINE VÄLJENDUS (8 tundi) *ÜMBRUS *ASJAD *INIMENE *GEOMEETRIA Õpisisu: Teatud kujutamisevõtete ja tehnikate teadlik valik (isiklik stiil). Kunstiteosed, -stiilid ja lood inspiratsiooniallikana. Kadreerimine, pildiplaanid, detailid.</p>	<p>Arendab teadlikult oma võimeid ja isikupära. Hindab originaalsust. Katsetab erinevaid lahendusvariante, selgitab valikuid. Teadvustab kunsti rolli ühiskonnas, seost teiste kultuurinähtuste, teaduse, tehnika ja meediaga. Tunneb Eesti ja maailma olulisemaid kunstiteoseid. Uurib nüüdiskunsti nähtusi, oskab arutleda nende väljendusvahendite, sõnumite, esteetilisuse, eetilise jne üle. Mõistab disaini kui protsessi.</p>
<p>3. DISAIN JA KESKKOND (5 tundi) *MÄRK *KIRI Õppesisu: Sihtrühmapõhine lähteülesanne. Disaini liigid. Ergonoomika, moodul-süsteemid, sihtgrupp jt mõisted. Looduslikud ja tehiskeskkonnad. Arhitektuuri ja disaini funktsionaalsus, ökoloogilisus, esteetilisus ja eetilise. Teksti ja pildi koosmõju graafilises disainis. Kirjatüübid ja graafilise kujunduse baasvõtted. Pildikeel.</p>	<p>Analüüsib looduslikke ja tehiskeskkondade objekte ning nendevahelisi seoseid ökoloogilisest, esteetilisest ja eetilise vaatepunktist. Mõistab disaini kui protsessi, mille eesmärgiks on leida probleemile uus ja parem lahendus. Uurib disainilahendusi ja leiutab ise.</p>
<p>4. MEEDIA JA KOMMUNIKATSIOON (6 tundi) * Ruumilisus ja ruumilisuse illusioon (3-D efekt, stereonägemine jms). Õppesisu: Linnakeskkond. Tekstid ja linnaruumis. Metafoorid reklaamis. Infootsing</p>	<p>Arendab teadlikult oma võimeid ja isikupära. Hindab originaalsust. Katsetab erinevaid lahendusvariante, selgitab valikuid. Teadvustab kunsti rolli ühiskonnas, seost teiste kultuurinähtuste, teaduse, tehnika ja meediaga. Tunneb Eesti ja maailma olulisemaid</p>

<p>erinevatest teabeallikatest. Digitaalne pilditöötlus. Originaal, koopia, reproduktsioon. Foto ajaloolise dokumendina. Autorikaitse.</p>	<p>kunstiteoseid. Uurib nüüdiskunsti nähtusi, oskab arutleda nende väljendusvahendite, sõnumite, esteetilisuse, eetilise jne üle. Mõistab disaini kui protsessi.</p>
<p>5.KUNSTIKULTUUR (5 tundi) *EESTI JA MAAILM *RAHVAKUNST Kunstiga seotud elukutsed. Kunsti liigid. säilitamine. Eesti kunsti suurkujud ja teosed. Erinevate kultuuride kunstiajaloo tuntumate teoste näiteid. Nüüdiskunsti olulised suunad ja aktuaalsed teemad. Kunst peegeldamas ühiskonna, teaduse ja tehnoloogia arengut. Kunstnike, kunstiajaloolaste, disainerite ja arhitektide erialane töö.</p>	<p>Arendab teadlikult oma võimeid ja isikupära. Hindab originaalsust. Teadvustab kunsti rolli ühiskonnas, seost teiste kultuurinähtuste, teaduse, tehnika ja meediaga. Tunneb Eesti ja maailma olulisemaid kunstiteoseid. Uurib nüüdiskunsti nähtusi, oskab arutleda nende väljendusvahendite, sõnumite, esteetilisuse, eetilise jne üle.</p>
<p>6. MATERJALID, TEHNIKAD (6 tundi) *MAAL *SKULPTUUR *GRAAFIKA Õppesisu: Kunstiteosed ja stiilid, lood ja sündmused uue teose loomise lähtepunktina. Kunstiteose vorm ja kompositsioon, materjalid ja tehnika, sõnum ja kontekst. Väljendusvahendite vastavus ideele, otstarbele ja sihtgrupile. Kujutamise viisid: stiliseerimine, abstraheerimine, deformeerimine jne. Mitmesugused kunstimaterjalid ja tehnikad (nt joonistamine, maal, kollaaž, skulptuur, installatsioon jne).</p>	<p>Arendab teadlikult oma võimeid ja isikupära. Hindab originaalsust. Katsetab erinevaid lahendusvariante, selgitab valikuid. Teadvustab kunsti rolli ühiskonnas, seost teiste kultuurinähtuste, teaduse, tehnika ja meediaga. Uurib nüüdiskunsti nähtusi, oskab arutleda nende väljendusvahendite, sõnumite, esteetilisuse, eetilise jne üle. Mõistab disaini kui protsessi.</p>

IV MUUSIKAÕPETUS. VÖNNU KESKKOOL

Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Võnnu KK põhikooli muusika õpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) tunneb rõõmu muusikast ning tunnetab, teadvustab ja arendab musitseerimise kaudu oma võimeid;
- 2) tunneb huvi muusika kui kunstiliigi vastu ning kujundab enda esteetilist maitset;
- 3) mõtleb ja tegutseb loovalt ning väljendab end loominguliselt muusikaliste tegevuste kaudu;
- 4) kasutab muusikalistes tegevustes omandatud muusikalise kirjaoskuse põhialuseid;
- 5) kasutab õppides IKT-vahendeid;
- 5) väärtustab muusikat ning muusikategevust inimese, kultuuri ja igapäevaelu rikastajana;
- 6) teab ja hoiab rahvakultuuri traditsioone, osaleb selle edasikandmises ning mõistab ja austab erinevaid rahvuskultuure;
- 7) teadvustab ja väärtustab muusikateoste autorsust ning oskab suhtuda kriitiliselt infotehnoloogia ja meedia loodud keskkondadesse.

Õppeaine kirjeldus

Muusikaõpetus Võnnu KK- s toetab õpilaste individuaalse eripära kujunemist muusikalise eneseväljenduse abil. Muusikaõpetuse kaudu kujundatakse harmoonilisi isiksusi, tasakaalustatakse ja toetatakse õpilaste emotsionaalset arengut.

Muusika kaudu kujundatakse ja arendatakse õpilastes järgmisi osaoskusi: 1) laulmine, 2) pillimäng, 3) muusikaline liikumine, 4) omalooming, 5) muusika kuulamine, 6) muusikaline kirjaoskus; 7) õppekäigud.

Põhikooli muusika õpetusega taotletakse, et õpilane:

1. Tunneb rõõmu muusikast ning tunnetab, teadvustab ja arendab musitseerimise kaudu oma võimeid.
2. Tunneb huvi muusika kui kunstiliigi vastu ning kujundab enda esteetilist maitset.
3. Mõtleb ja tegutseb loovalt ning väljendab end loominguliselt muusikaliste tegevuste kaudu.
4. Kasutab muusikalistes tegevustes omandatud muusikalise kirjaoskuse põhialuseid.
5. Väärtustab muusikat ning muusikategevust inimese, kultuuri ja igapäevaelu rikastajana.
6. Teab ja hoiab rahvakultuuri traditsioone, osaleb selle edasi kandmises ning mõistab ja austab erinevaid rahvuskultuure.
7. Teadvustab ja väärtustab muusikateoste autorsust ning suhtub kriitiliselt infotehnoloogia ja meedia loodud keskkondadesse.

Õppetegevus

Õppetegevus Võnnu KK I, II, ja III kooliastmes:

I kooliastmes on kesksel kohal laulmine ja pillimäng. Lauldakse nii ühehäälselt *a cappella* kui ka saatega. Selles vanuseastmes rajatakse alus muusikatradsioonide säilitamisele ja edasikandmisele, mille üks väljund on õpilaste osalemine koolikooride tegevuses, et saada esmane koorilaulukogemus. Pillimängus omandatakse erinevate rütmi- (sh kehapilli) ja plaatpillide ning

võimalusel 6-keelse väikekandle või ukulele esmased mänguvõtted. Pillimängu oskuse arendamise üheks väljundiks on pilli ringis osalemine ja esinemise kogemuse saamine. Pillimängu rakendatakse valdavalt laulude kaasmänguna. Olulisel kohal on muusikaline liikumine: rahvatantsud ja laulumängud ning muusikapala karakteri väljendamine liikumise kaudu. Muusikalist mõtlemist ja loovust arendatakse kaasmängude, rütmilis- meloodiliste improvisatsioonide, teksti loomise, st omaloomingu kaudu, kasutades võimalusel ka IKT võimalusi. Muusika kuulamisega õpitakse tundma muusika karaktereid ja meeolelu ning kujutama ja iseloomustama kuulatud muusikapalu. Kõigis muusikalistes tegevustes rakendatakse õpitud teadmisi ja oskusi, s.o muusikalist kirjaoskust, mida omandatakse muusikaliste tegevuste kaudu. Õpilaste esinemisioskust arendatakse nii muusikatunnis kui ka klassi- ja koolivälises tegevuses (koorid, solistid, erinevad pillikoosseisud jm). Et saavutada õpilaste mitmekülgset kuulamise kogemust, kujundada kontserdikultuuri ning avardada silmaringi, võimaldatakse õpilastel käia kontsertidel ja teatrietendustel nii koolis kui ka väljaspool kooli. Enese ja kaaslaste hindamise kaudu õpitakse tundma üksteise võimeid, oskusi ning eripära.

II kooliastme õpilasele omast teadmishimu ning aktiivsust rakendatakse kõigis muusikalistes tegevustes. Selles eas tähtsustub töö õpilaste individuaalsete muusikaliste võimete arendamisel ning rakendamisel erinevates muusikalistes tegevustes. Olulised tegevused on selleski kooliastmes laulmine ja pillimäng. Klassitunnis laudakse *a cappella* ning saatega ühe- ja võimalusel kahehäälselt, koorilaulus kahe- ja kolme häälselt. Võimalusel süvendatakse pillimänguoskusi erinevates pillikoosseisudes ning arendatakse edasi Orffi pillide, 6-keelse väikekandle või ukulele mänguvõtteid. Muusikalist mõtlemist ja loovust arendatakse muusikalise omaloomingu kaudu. Muusikat kuulates arendatakse muusikalist analüüsivõimet ja võrdlusoskust. Tähtsustub muusika oskussõnade kasutamine muusikapalasisid analüüsides ning oma arvamuse põhjendamine vestlustes. Kõigis muusikalistes tegevustes rakendatakse õpitud teadmisi ja oskusi, s.o muusikalist kirjaoskust, mida omandatakse muusikaliste tegevuste kaudu, kasutades võimalusel ka IKT vahendeid. Õpilaste eneseväljendusoskust arendatakse nii muusikatunnis kui ka klassi- ja koolivälises tegevuses (koorid, solistid, erinevad pillikoosseisud jm). Et saada kuulamise kogemust, kujundada kontserdikultuuri ning avardada silmaringi, käiakse võimalusel kontsertidel ja muusika etendustel ning osaletakse erinevatel õppekäikudel. Enese ja kaaslaste hindamise kaudu õpitakse tundma üksteise võimeid, oskusi ning eripära.

III kooliastmes on tähelepanukeskmes iseseisva muusikalise mõtlemise süvendamine ning õpilaste muusikaliste võimete edasiarendamine ja rakendamine muusikalistes tegevustes, kasutades erinevaid õppevorme ning -meetodeid. Klassitunnis laudakse enamasti ühehäälselt, kuulates ja arvestades kaaslast, kooris arendatakse laulmist kahe- või kolme häälselt. Süvendatakse pillimänguoskusi ning võimalusel avardatakse musitseerimisvõimalusi erinevates pillikoosseisudes, omandatakse ukulele või akustilise kitarriga akordmänguvõtteid. Laulmine ja pillimäng pakuvad muusikalise omaloomingu ning loominguliste ideede elluviimise võimalusi nii üksik- kui ka rühmatööna. Muusikat kuulates tähtsustub kuulatud muusika põhjal oma arvamuse kujundamine ning selle argumenteeritud põhjendamine nii suuliselt kui ka kirjalikult, toetudes muusika oskussõnavarale. Kõigis muusikalistes tegevustes rakendatakse õpitud teadmisi ja oskusi, s.o muusikalist kirjaoskust, mida omandatakse muusikaliste tegevuste kaudu, võimalusel kasutatakse ka noodi kirjutamise programme ja võimalusi. Nii muusikatunnis kui ka klassi- ja

koolivälises tegevuses (koorid, solistid, erinevad pillikoosseisud jm) toetatakse õpilaste isikupärast esinemisoskust. Et omandada kuulamise kogemust, kujundada kontserdikultuuri ning avardada silmaringi, võimalusel käiakse kontsertidel ja muusika etendustel ning osaletakse erinevatel õppekäikudel. Enese ja kaaslaste hindamise kaudu õpitakse tundma ja austama üksteise võimeid, oskusi ning eripära.

Hindamine

Hindamisel lähtutakse Võnnu KK põhikooli riikliku õppekava üldosa p 5 sätetest.

Võnnu KK muusikaõpetuse aines hinnatakse õpilase teadmiste ja oskuste rakendamist muusikalistes tegevustes, arvestades ainekavas taotletavaid õpitulemusi. Hindamine sisaldab kõiki muusikaõpetuse komponente: laulmist, pillimängu, muusikalist liikumist, omaloomingut, muusika kuulamist ja muusikalugu, muusikalist kirjaoskust ning ka õpilase aktiivsust, tunnist osavõttu, hinnangut enese ja kaasõpilaste osalemisele ning saavutustele õppes. Kirjalikke ülesandeid hinnates arvestatakse eelkõige töö sisu, kuid parandatakse ka õigekirjavead, mida hindamisel ei arvestata. Õpilase aktiivset osalemist koolikooris, solistina, ansamblis, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana kokkuvõtval hindamisel.

I kooliastmes hinnatakse peamiselt muusikalisi tegevusi: laulmist, pillimängu ja loovtegevusi. II ja III kooliastmes on suurem kaal muusikaliste teadmiste ning oskuste kasutamisel muusikalistes tegevustes.

Füüsiline õpikeskkond

Võnnu KK muusikatunnid toimuvad spetsiaalselt sisustatud klassiruumis – muusikaklassis, kus on internetiühendusega arvuti, projektor ja ekraan; võimalusel ka kooli arvutiklassis, kus on võimalik kasutada individuaalset ja rühmatööd, digivahendeid, veebikeskkondi õppematerjalide omandamiseks ja õpitu kinnistamiseks. Muusikaklassis on muusikainstrumendid paigutatud nii, et neid oleks käepärane kasutada ning pillidel on kindlad hoidmise kohad. Muusikatunde on võimalik läbi viia ka palmisaalis ning õuealal.

Võnnu KK- s muusikaõpetuse tundides kasutatavad vahendid:

1. Digitaalklaver, naturaalne klaver ja klaveritool, akustiline kitarr, noodijoonestikuga tahvel, noodipult, tähtnimetustega klaviatuuritabel, juhtmevaba internetiühendusega arvuti, projektor ning CD- mängija, CD- d, DVD-d.
2. Õpilastele musitseerimiseks on Orffi instrumentarium, ukuleled, akustilised kitarrid, meloodika, erinevad löökpillid.

V Ainekava MUUSIKAÕPETUS Võnnu Keskkool

Tundide maht on toodud Võnnu KK põhikooli õppekavas p 2.3.

I KOOLIASTE

1. klass

Õppesisu	Õpitulemused
Laulmine, hääle arendamine	Laulmine, hääle arendamine

<ul style="list-style-type: none"> * muusikalistele fraasidele toetuv vaba ja loomulik hingamine laulmisel; * ilmekuse saavutamine; * laulude esitamine liikumise ja liigutustega; * pingevaba tooni saavutamine laulmisel; * tähelepanu juhtimine õigele kehahoiule, hääle moodustamisele, diktsioonile; * laulmise kõlaline puhtus ja ilmekus; * eesti rahvalaulude õppimisel hääle ja hingamise tekitamine; * astmete SO, MI, RA, JO laulmine käemärkide järgi. 	<ul style="list-style-type: none"> * lähtub muusikat esitades selle sisust ja meeleolust; * laulab vaba loomuliku hingamise, häälega, õige kehahoiu, selge diktsiooniga ning ilmekalt; * osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes; * laulab üksinda ja koos teistega klassis ning koolikooris; * on omandanud ühislauluvara, sealhulgas eesti rahvalaule; * mõistab laulupeo tähendust; * laulab astmeid käemärkide, astmetrepi ja noodi pildi järgi.
<p>Pillimäng</p> <ul style="list-style-type: none"> * lastepillide tundmaõppimine ja rakendamine laulude saateks: rütmipillid- kõlapulgad, tamburiin, triangel, kuljused, marakad, kastanjetid; plaatpillid- kellamäng, metallofon, ksülofon, kõlaklahvid; käsikellad; keelpillid- 6- keelne kannel, ukulele; * kehapillide rakendamine rütmisaates. 	<p>Pillimäng</p> <ul style="list-style-type: none"> * tunneb õpitud rütmipille ja omab nende mänguvõtteid; * rakendab pillimängu kaasmängudes; * kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (pillimängus); * kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsamates kaasmängudes ja/või ostinato'des; * väljendab pillimängus muusika sisu ja meeleolu.
<p>Muusikaline liikumine</p> <ul style="list-style-type: none"> * muusika sisu ja meeleolu tunnetamine ning väljendamine liikumise kaudu; * eesti laulu –ja ringmängud. 	<p>Muusikaline liikumine</p> <ul style="list-style-type: none"> * kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (liikumises); * tunnetab ning väljendab muusika sisu, meeleolu ja ülesehitust liikumise kaudu; * tantsib eesti laulu- ja ringmänge.
<p>Omalooming</p> <ul style="list-style-type: none"> * lihtsate rütmiliste kaasmängude loomine, kasutades erinevad pille; * astmemudelid lihtsates kaasmängudes; * liisusalmid, regivärsid, laulusõnad jne; * loovliikumine. 	<p>Omalooming</p> <ul style="list-style-type: none"> * loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel; * kasutab lihtsates kaasmängudes astmemudeleid; * loob lihtsamaid tekste: liisusalme, regivärsse, laulusõnu jne; * kasutab loovliikumist muusika meeleolu väljendamiseks; * väärtustab enese ja teiste loomingut; * kasutab muusikalisi teadmisi muusikalistes tegevustes.
<p>Muusika kuulamine ja muusikalugu</p> <ul style="list-style-type: none"> * heliteose karakteri, meeleolu mõistmine; * lastelaulude ja instrumentaalsete karakterpalade kuulamine; * laste muusikalist silmaringi avardamine, kuulamise kultuuri kujundamine; * muusikalised väljendusvahendid ja mõisted: <i>helilooja, luuletaja, rütm, pulss</i>, nende tähendus ja kasutamine. 	<p>Muusika kuulamine ja muusikalugu</p> <ul style="list-style-type: none"> * väljendab muusika meeleolu ja karaktereid kunstiliste vahenditega; * eristab kuulates laulu ja pillimuusikat; * tunneb mõisteid: <i>helilooja, luuletaja, rütm, pulss</i>.
<p>Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnad</p>	<p>Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnad</p>

<p>* meetrum ja rütm; rõhulised ja rõhuta helid; kiire ja aeglane liikumine muusikas; kõrge ja madal heli, erinevad registrid; vaikne ja vali muusika;</p> <p>* MI, SO, RA astmete tundmaõppimine ja omandamine; rütmivormide TA, TI-TI, TA-A, TA-A-A, pausi tundmaõppimine, kasutamine laulude rütmisaates;</p> <p>* oskussõnade tähendus ja kasutamine:</p> <p>a) <i>meetrum, takt, taktimõõt, taktijoon, kordamismärk, kahekordne taktijoon, noodijoonestik, noodipea, noodivars, astmerida, astmetrepp;</i></p> <p>b) <i>eeslaulja, rahvalaul, rahvapill, rahvatants, helilooja, sõnade autor;</i></p> <p>c) <i>muusikapala, salm, refrään, kaasmäng, eelmäng; vahemäng;</i></p> <p>d) <i>rütm, meloodia, tempo, vaikselt, valjult, piano, forte, fermaat.</i></p>	<p>* kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (muusikalises kirjaoskuses);</p> <p>* tajub ja õpib laulma astmetel MI, SO, RA põhinevaid mudelid erinevates kõrgus positsioonides;</p> <p>* mõistab TA, TI-TI, TA-A, TA-A-A ja TA-pausi tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes;</p> <p>* mõistab sisus olevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas.</p>
<p>Õppekäigud</p> <p>* kontsertide, näituste, huvikoolide külastamine;</p> <p>* kogetud muusikaelamuste kirjeldamine.</p>	<p>Õppekäigud</p> <p>* kirjeldab kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suulisel või muul looval viisil;</p>

2. klass

Õppesisu ja -tegevused	Õpitulemused
<p>Laulmine, hääle arendamine</p> <p>* lihtsate laulude laulmine, jätkata I klassis alustatud tööd;</p> <p>* kõlalise puhtuse ja emotsionaalsuse taotlemine ühehäälsel laulmisel; * laulude esitamine liikumise ja kujundlike liigutustega;</p> <p>* muusikalistele fraasidele toetuv loomulik hingamine laulmisel;</p> <p>* ilmekuse saavutamine;</p>	<p>Laulmine, hääle arendamine</p> <p>* lähtub muusikat esitades selle sisust ja meeleolust;</p> <p>* laulab vaba loomuliku hingamise, häälega, õige kehahoiu, selge diktsiooniga ning ilmekalt;</p> <p>* osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes;</p> <p>* laulab üksinda ja koos teistega klassis ning koolikooris;</p> <p>* on omandanud ühislauluvara;</p> <p>* mõistab laulupeo tähendust.</p>
<p>Pillimäng</p> <p>* lastepillide rakendamine laulude saadetes;</p> <p>* kehapillide rakendamine rütmisaates;</p> <p>* rütmiliste kaasmängude rakendamine õpitud lauludele;</p> <p>* jätkata rütmitööd juba omandatud rütmipillidel;</p> <p>* lihtsamad mänguvõtted 6- keelsel kandlel.</p>	<p>Pillimäng</p> <p>* rakendab pillimängu kaasmängudes;</p> <p>* kasutab keha-, rütmilise ja plaatpille lihtsamates kaasmängudes ja/või ostinato'des;</p> <p>* väljendab pillimängus muusika sisu ja meeleolu;</p> <p>* on omandanud 6- keelse kandle esmased mänguvõtted ning kasutab neid musitseerides;</p> <p>* loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha-, rütmilise ja plaatpillidel.</p>
<p>Muusikaline liikumine</p> <p>* muusika sisu ja meeleolu tunnetamine ning väljendamine liikumise kaudu;</p>	<p>Muusikaline liikumine</p> <p>* kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (liikumises);</p>

* eesti laulu –ja ringmängud.	* tunnetab ning väljendab muusika sisu, meeleolu ja ülesehitust liikumise kaudu; * tantsib eesti laulu- ja ringmänge.
Omalooming * lihtsate rütmiliste kaasmängude loomine, kasutades erinevad pille; * astmemudelid lihtsates kaasmängudes; * liisusalmid, regivärsid, laulusõnad jne; * loovliikumine.	Omalooming * loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel; * loob lihtsamaid tekste: liisusalme, regivärsse, laulusõnu jne; * kasutab loovliikumist muusika meeleolu väljendamiseks; * väärtustab enese ja teiste loomingut; * tunnetab ning väljendab muusika sisu, meeleolu ja ülesehitust liikumise kaudu.
Muusika kuulamine ja muusikalugu * heliteose karakteri, meeleolu mõistmine; * lastelaulude ja instrumentaalsete karakterpalade kuulamine; * muusikalised väljendusvahendid: <i>tempo, tämber</i> , nende tähendus ja kasutamine; * laste muusikalise silmaringi avardamine, kuulamise kultuuri kujundamine.	Muusika kuulamine ja muusikalugu * väljendab muusika meeleolu ja karaktereid kunstiliste vahenditega; * kirjeldab muusikaoskus sõnadega kuulatavat muusikat; * oskab jälgida muusikalisi väljendusvahendeid: <i>tempo, tämber</i> .
Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnad * meetrum ja rütm; kahe- ja kolmeosaline taktimõõt; taktijoon; lõpumärk; kordusmärgid; * SO, MI, RA, LE, JO astmete tundmaõppimine noodijoonestikul ja omandamine kuuldelselt; * rütmivormide TA, TI-TI, TA-A, TA-A-A, TAI-RI, TA- pausi kinnistamine ja kasutamine laulude rütmisaates; * oskussõnade tähendus ja kasutamine: <i>rütm, meloodia, tempo, kõlavärv, vaikselt, valjult, piano, forte</i> .	Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnad * tunneb kahe- ja kolmeosalist taktimõõtu; oskab kasutada taktijoont, lõpumärki, kordusmärki; * tajub ja õpib laulma astmetel SO, MI, RA, LE, JO põhinevad mudelid erinevates kõrgus positsioonides; * mõistab TA, TI-TI, TA-A, TA-A-A, TAI-RI, TA-pausi tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes; * mõistab sisus olevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas.
Õppekäigud * kontsertide, näituste, huvikoolide külastamine; * kogetud muusikaelamuste kirjeldamine.	Õppekäigud * huvitub muusikast nii koolis kui ka väljaspool kooli; * kirjeldab kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suulisel või muul looval viisil;

3. klass

Õppesisu ja -tegevused	Õpitulemused
Laulmine, hääle arendamine * lihtsate ühehäälsel laulude, kaanonite, Eesti ja teiste rahvaste laulude laulmine; * kõlalise puhtuse ja emotsionaalsuse taotlemine ühehäälsel laulmisel; * laulude laulmine loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba tooni tekitamise ja selge diktsiooniga.	Laulmine, hääle arendamine * lähtub muusikat esitades selle sisust ja meeleolust; * laulab vaba loomuliku hingamise, häälega, õige kehahoiu, selge diktsiooniga ning ilmekalt; * mõistab ja väljendab lauldes muusika sisu ning meeleolu;

	<ul style="list-style-type: none"> * laulab üksinda ja koos teistega klassis ning koolikooris; * on omandanud ühislauluvara.
<p>Pillimäng</p> <ul style="list-style-type: none"> * lastepillide rakendamine laulude saadetes; * kehapillide rakendamine rütmisaates; * rütmiliste kaasmängude rakendamine õpitud lauludele; * mänguoskuste süvendamine. 	<p>Pillimäng</p> <ul style="list-style-type: none"> * rakendab pillimängu kaasmängudes; * kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsamates kaasmängudes ja/või ostinato'des; * on omandanud 6- keelse kandle esmased mänguvõtted ning kasutab neid musitseerides; * loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel.
<p>Muusikaline liikumine</p> <ul style="list-style-type: none"> * muusika sisu ja meeleolu tunnetamine ning väljendamine liikumise kaudu; * tantsude, laulu – ja ringmängude õppimine. 	<p>Muusikaline liikumine</p> <ul style="list-style-type: none"> * kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (liikumises); * tunnetab ning väljendab muusika sisu, meeleolu ja ülesehitust liikumise kaudu; * tantsib laulu- ja ringmänge.
<p>Omalooming</p> <ul style="list-style-type: none"> * lihtsate rütmiliste kaasmängude loomine, kasutades erinevad pille; * liisusalmid, regivärsid, laulusõnad jne; * loovliikumine. 	<p>Omalooming</p> <ul style="list-style-type: none"> * loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel; * loob lihtsamaid tekste: liisusalme, regivärsse, laulusõnu jne; * kasutab loovliikumist muusika meeleolu väljendamiseks; * väärtustab enese ja teiste loomingut;
<p>Muusika kuulamine ja muusikalugu</p> <ul style="list-style-type: none"> * heliteose karakteri, meeleolu mõistmine; * lastelaulude ja instrumentaalsete karakterpalade kuulamine; * muusikalised väljendusvahendid: <i>rütm, dünaamika, meloodia</i>, nende tähendus ja kasutamine; * mõistete vokaal- ja instrumentaalmuusika tutvustamine * muusikažanrite valss, marss, polka tundmaõppimine; * mõisted <i>helilooja, luuletaja, solist, ansambel, koor, koorijuht, dirigent, orkester</i> tundmaõppimine. 	<p>Muusika kuulamine ja muusikalugu</p> <ul style="list-style-type: none"> * oskab kirjeldada muusika meeleolu ja karaktereid sõnaliselt ja kunstiliste vahenditega; * tunneb mõisteid: <i>rütm, dünaamika, meloodia</i>. * tunneb 2- ja 3-osalist taktimõõtu kuulmise ja noodi järgi; * eristab muusikažanre valss, marss ja polka ja oskab neid iseloomustada; * teab mõistete <i>luuletaja, helilooja, solist, ansambel, orkester, dirigent, koor, koorijuht</i> tähendust.
<p>Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnad</p> <ul style="list-style-type: none"> * meetrum ja rütm; kahe- ja kolmeosaline taktimõõt; * JO- võti, selle tähendus ja kasutamine; * alumised SO ja RA, NA, DI, ülemine JO; astmete tundmaõppimine noodijoonestikul ja omandamine kuuldeliselt; * rütmivormide TA, TI-TI, TA-A, TA-A-A, TAI-RI, TI-RI-TI-RI, poolpaus, tervetaktpaus kinnistamine ja kasutamine; * oskussõnade tähendus ja kasutamine: 	<p>Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnad</p> <ul style="list-style-type: none"> * tunneb kahe- ja kolmeosalist taktimõõtu; * teab JO-võtme tähendust ja astmeid alumisest JO-st ülemise JO-ni, oskab neid kasutada laulmises; * tajub ja õpib laulma astmetel alumised SO ja RA, NA, DI, ülemine JO; * tunneb rütmivorme TA, TI-TI, TA-A, TA-A-A, TAI-RI, TI-RI-TI-RI ja pause ning kasutab neid muusikalistes tegevustes;

<i>mp, mf, crescendo, diminuendo, >, <</i> ; * rütmi improvisatsioonid.	* mõistab õppesisus olevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas.
Õppekäigud * kontsertide, näituste, huvikoolide külastamine; * kogetud muusikaelamuste kirjeldamine.	Õppekäigud * huvitub muusikast nii koolis kui ka väljaspool kooli; * kirjeldab kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suulisel või muul looval viisil; * kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.

II KOOLIASTE

4. klass

Õppesisu ja -tegevused	Õpitulemused
Laulmine, hääle arendamine * lihtsate ühehäälsete, paigutise kahehäälsusega laulude, kaanonite, laulmine; * hääle kõlalisuse arendamine, puhtuse ja emotsionaalsuse taotlemine, pehme tooni saavutamine; * laulude laulmine loomuliku kehahoiu ja hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga;	Laulmine, hääle arendamine * laulab ühe- või kahehäälselt klassis oma hääle omapära arvestades; * laulab koolikooris õpetaja valikul ja/või erinevates vokaal- instrumentaal koosseisudes, tunnis ning tunnivälises tegevuses; * mõistab laulupeo traditsiooni ja tähendust; * oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislaule; * oskab kuulata iseennast, teisi koos musitseerides, mõistab oma panust ning toetab ja tunnustab teisi; * kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid).
Pillimäng * rütmiliste kaasmängude rakendamine õpitud lauludele; * meloodilis-rütmilised improvisatsioonid; * rütmi- plaat- ja keelpillide mänguoskuste arendamine ja süvendamine.	Pillimäng * osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes; * oskab kuulata iseennast ja teisi koos musitseerides, mõistab oma panust ning toetab ja tunnustab kaaslast * kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (pillimängus).
Muusikaline liikumine * muusika meloodia, rütmi, tempo, dünaamika ja vormi tunnetamine ning väljendamine liikumise kaudu; * eesti rahvatantsude tundmine, õppimine.	Muusikaline liikumine * Kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (liikumises).
Omalooming * kaasmängude, rütmilis-meloodilisi improvisatsioonide loomine, kasutades erinevad pille; * lihtsamate tekstide –liisusalmide ja regivärsside loomine.	Omalooming * julgeb esitada ideid ja rakendab võimetekohaselt oma loovust nii sõnaliselt kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes, sh infotehnoloogia võimalusi kasutades; * kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (omaloomingus).
Muusika kuulamine ja muusikalugu	Muusika kuulamine ja

<ul style="list-style-type: none"> * muusikalise analüüsivõime ja võrdlemisoskuse arendamine; * muusika oskussõnade kasutamise tähtsustumine analüüsides ning oma arvamuse põhjendamine vestlustes; * ühe-, kahe- ja kolmeosalised lihtvormid, nende tutvustamine; * vokaalmuusika: hääleliigid (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), kooriliigid (laste -, poiste -, mees -, nais -, segakoor) kuulamine ja võrdlemine; * pillid- erinevate pillide eristamine. 	<p>muusikalugu</p> <ul style="list-style-type: none"> * kirjeldab ning põhjendab suunavate küsimuste ja omandatud muusika oskussõnade abil kuulatavat muusikat; * on tutvunud ühe-, kahe- ja kolmeosaliste lihtvormidega; * eristab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat; * teab erinevaid hääleliike; * teab ja eristab kuulamisel pillirühmi;
<p>Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnad</p> <ul style="list-style-type: none"> * meetrum ja rütm; neljaosaline taktimõõt; * absoluutsed helikõrgused c, d, e, f, g, a, h noodijoonestikul ja klaviatuuril; * õpitud rütmide kordamine ja kinnistamine; * rütmiliste kaasmängude rakendamine; * oskussõnade tähendus ja kasutamine: <i>eeltakt, vahelduv taktimõõt; helilaadid duur ja moll; pool- ja tervetoon, kolmkõla; viulivõti, klaviatuur, oktaav;</i> 	<p>Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnad</p> <ul style="list-style-type: none"> * tunneb taktimõõte 2/4, 3/4, 4/4; * teab tähtnimede asukohti noodijoonestikul ja klaviatuuril; * tunneb mõisteid duur ja moll; * teab viulivõtme tähendust; * oskab muusikalistes tegevustes kasutada õpitud rütme; * kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (muusikalises kirjaoskuses).
<p>Õppekäigud</p> <ul style="list-style-type: none"> * kontsertide, näituste, huvikoolide külastamine; * kogetud muusikaelamuste kirjeldamine. 	<p>Õppekäigud</p> <ul style="list-style-type: none"> * huvitub oma kooli ja kodukoha kultuurielust ning osaleb selles; * arutleb ja avaldab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil; * kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.

5. klass

Õppesisu ja -tegevused	Õpitulemused
<p>Laulmine, hääle arendamine</p> <ul style="list-style-type: none"> * ühe- ja kahehäälsuse rakendamine laulmisel; * hääle individuaalsete omaduste (tämbur ja diapason) arendamine ja kujundamine; * tähelepanu pööramine poiste algavale häälemurdele; * laulude laulmine loomuliku kehahoiu ja hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga. 	<p>Laulmine, hääle arendamine</p> <ul style="list-style-type: none"> * laulab ühe- või kahehäälselt klassis enda hääle omapära arvestades; * oskab kuulata iseennast ja teisi koos musitseerides, mõistab oma panust ning toetab ja tunnustab kaaslasi; * laulab koolikooris (õpetaja valikul) ja/või erinevates vokaal-instrumentaal koosseisudes, tunnis ning tunnivälises tegevuses; * mõistab laulupeo traditsiooni tähendust; * oskab laulda eesti rahvalaule (sh regilaule) ning on omandanud ühislauluvara.
<p>Pillimäng</p> <ul style="list-style-type: none"> * rütmiliste ostinato`de rakendamine õpitud lauludele; 	<p>Pillimäng</p> <ul style="list-style-type: none"> * osaleb meeeldi muusikalistes tegevustes;

<ul style="list-style-type: none"> * meloodilis-rütmilised improvisatsioonid; * rütmi-, plaat- ja keelpillide mänguoskuste arendamine ja rakendamine muusitseerides. 	<ul style="list-style-type: none"> * oskab kuulata iseennast ja teisi koos muusitseerides, mõistab oma panust ning toetab ja tunnustab kaaslast; * kasutab üksinda ning koos muusitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (pillimängus).
<p>Muusikaline liikumine</p> <ul style="list-style-type: none"> * muusika meloodia, rütmi, tempo, dünaamika tunnetamine ning väljendamine liikumise kaudu; * eesti rahvatantsude tundmine, õppimine. 	<p>Muusikaline liikumine</p> <ul style="list-style-type: none"> * kasutab üksinda ning koos muusitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (liikumises).
<p>Omalooming</p> <ul style="list-style-type: none"> * enda ideede ja loovuse võimetekohane esitamine ja rakendamine nii sõnaliselt kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes; * lihtsamate tekstide –liisusalmide ja regivärsside loomine; * kaasmänge ja/või ostinatode loomine keha-, rütmi- ja plaatpillidel. 	<p>Omalooming</p> <ul style="list-style-type: none"> * julgeb esitada ideid ja rakendab võimetekohaselt oma loovust nii sõnaliselt kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes, sh infotehnoloogia võimalusi kasutades; * kasutab üksinda ning koos muusitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (omaloomingus).
<p>Muusika kuulamine ja muusikalugu</p> <ul style="list-style-type: none"> * muusika oskussõnade kasutamise tähtsustamine analüüsidest ning oma arvamuse põhjendamine vestlustes; * pillirühmade (klahv-, keel -, puhk - ja löökpillid) ja kooriliikide kuulamine ning eristamine; * eesti koorimuusika; * eesti rahvamuusika. 	<p>Muusika kuulamine ja muusikalugu</p> <ul style="list-style-type: none"> * kirjeldab ning põhjendab suunavate küsimuste ja omandatud muusika oskussõnade abil kuulatavat muusikat; * mõistab autorsuse tähendust; * eristab kuuldelt pillirühmi ja kooriliike. * teab erinevaid kooriliike ja eesti tuntumaid koore ning dirigente; * oskab iseloomustada eesti rahvamuusikat, teab eesti rahvapille ja rahvatantse.
<p>Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnad</p> <ul style="list-style-type: none"> * neljandik taktimõõtude kinnistamine; * vahelduv taktimõõt; kaheksandik taktimõõdu; * õpitud rütmide kinnistamine; * helilaad ja helistik; duur ja moll; * alteratsioonimärgid: diees, bemoll, bekarr; * absoluutsed helikõrgused c, d, e, f, g, a, h noodijoonestikul ja klaviatuuril. 	<p>Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnad</p> <ul style="list-style-type: none"> * teab mõisteid helistik ja helilaad; * mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja eeltakti tähendust; * teab märke diees, bemoll, bekarr ja nende tähendusi; * kasutab erinevates muusikalistes tegevustes õpitud oskusi ja teadmisi (muusikalises kirjaoskuses).
<p>Õppekäigud</p> <ul style="list-style-type: none"> * kontsertide, näituste, huvikoolide külastamine; * kogetud muusikaalamuste kirjeldamine 	<p>Õppekäigud</p> <ul style="list-style-type: none"> * huvitub oma kooli ja kodukoha kultuurielust ning osaleb selles * arutleb ja avaldab oma arvamust muusikaalamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil; * kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.

6. klass

Õppesisu ja -tegevused	Õpitulemused
<p>Laulmine, hääle arendamine</p> <ul style="list-style-type: none"> * hääle kõlavuse ja kandvuse arendamine, pehme tooni saavutamine; * ühe- ja kahehäälsuse rakendamine laulmisel; * hääle individuaalsete omaduste (tämbel ja diapasoon) arendamine ja kujundamine; * tähelepanu pööramine poiste algavale häälemurdele; * laulude laulmine ilmekalt, loomuliku kehahoiu ja hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga. 	<p>Laulmine, hääle arendamine</p> <ul style="list-style-type: none"> * laulab ühe- või kahehäälselt klassis, oma hääle omapära arvestades; * laulab koolikooris (õpetaja valikul) ja/või erinevates vokaal-instrumentaal koosseisudes, tunnis ning tunnivälises tegevuses; * mõistab laulupeo traditsiooni ja tähendust; * oskab laulda eesti rahvalaule (sh regilaule) ning on omandanud kooliastme ühislaulud; * oskab kuulata iseennast ja teisi koos musitseerides, mõistab oma panust ning toetab ja tunnustab kaaslast; * kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (laulmisel).
<p>Pillimäng</p> <ul style="list-style-type: none"> * rütmiliste ostinato`de rakendamine õpitud lauludele; * meloodilis- rütmilised improvisatsioonid; * rütmi-, plaat- ja keelpillide mänguoskuste arendamine ja rakendamine musitseerides. 	<p>Pillimäng</p> <ul style="list-style-type: none"> * osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes; * oskab kuulata iseennast ja teisi koos musitseerides, mõistab oma panust ning toetab ja tunnustab kaaslast; * kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (pillimängus).
<p>Muusikaline liikumine</p> <ul style="list-style-type: none"> * muusika meloodia, rütmi, tempo, dünaamika tunnetamine ning väljendamine liikumise kaudu; * rahvaste tantsude tundmine, õppimine. 	<p>Muusikaline liikumine</p> <ul style="list-style-type: none"> * kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (liikumises).
<p>Omalooming</p> <ul style="list-style-type: none"> * enda ideede ja loovuse võimetekohane esitamine ja rakendamine nii sõnaliselt kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes; * kaasmänge ja/või ostinatode loomine keha-, rütmi- ja plaatpillidel. 	<p>Omalooming</p> <ul style="list-style-type: none"> * julgeb esitada ideid ja rakendab võimetekohaselt oma loovust nii sõnaliselt kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes, sh infotehnoloogia võimalusi kasutades; * kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (omaloomingus).
<p>Muusika kuulamine ja muusikalugu</p> <ul style="list-style-type: none"> * muusikalise analüüsivõime ja võrdlemisoskuse arendamine; * muusika oskussõnade kasutamise tähtsustamine analüüsides ning oma arvamuse põhjendamine vestlustes; * Euroopa rahvaste (Eesti, Soome, Rootsi, Norra, Venemaa, Läti, Leedu, Suurbritannia, Iiri, Poola, Saksamaa, Austria, Ungari) muusika ja nende riikide kuulsad heliloojad. 	<p>Muusika kuulamine ja muusikalugu</p> <ul style="list-style-type: none"> * iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusika oskussõnavara; * on tutvunud Eesti, Soome, Rootsi, Norra, Venemaa, Läti, Leedu, Suurbritannia, Iiri, Poola, Saksamaa, Austria ja Ungari muusika traditsioonidega ning suhtub neisse lugupidavalt; * oskab iseloomustada eesti rahvamuusikat, teab eesti rahvapille ja rahvatantse.
<p>Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnad</p> <ul style="list-style-type: none"> * rütm ja meetrum; * õpitud taktimõõtude ja rütmide kinnistamine; * helistik ja helilaad; * dünaamika-, tempomärgid; 	<p>Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnad</p> <ul style="list-style-type: none"> * Kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (muusikalises kirjaoskuses). * mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 tähendust;

<ul style="list-style-type: none"> * helilaad ja helistik; duur ja moll; * alteratsioonimärgid: diees, bemoll, bekarr; * absoluutsed helikõrgused c, d, e, f, g, a, h noodijoonestikul ja klaviatuuril. 	<ul style="list-style-type: none"> * mõistab dünaamika- ja tempomärkide tähendusi; * teab märke diees, bemoll, bekarr ja nende tähendusi; * teab tähtnimede asukohti noodijoonestikul ja klaviatuuril;
<p>Õppekäigud</p> <ul style="list-style-type: none"> * kontsertide, näituste, huvikoolide külastamine; * kogetud muusikaelamuste kirjeldamine 	<p>Õppekäigud</p> <ul style="list-style-type: none"> * huvitub oma kooli ja kodukoha kultuurielust ning osaleb selles * arutleb ja avaldab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil; * kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.

III KOOLIASTE

7. klass

Õppesisu ja -tegevused	Õpitulemused
<p>Laulmine, hääle arendamine</p> <ul style="list-style-type: none"> * hääle kõlavuse ja kandvuse arendamine, pehme tooni saavutamine; * ühe- ja kahehäälsuse rakendamine laulmisel; * hääle individuaalsete omaduste (tämbel ja diapason) arendamine ja kujundamine; * tähelepanu pööramine poiste algavale häälemurdele; * laulude laulmine ilmekalt, loomuliku kehahoiu ja hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga; * õpilase osalema innustamine osalema laulurepertuaari valimisel. 	<p>Laulmine, hääle arendamine</p> <ul style="list-style-type: none"> * laulab ühe- või mitmehäälselt rühmas, olenevalt oma hääle omapärasest; * laulab koolikooris õpetaja soovitusel ja/või musitseerib erinevates vokaal-instrumentaal koosseisudes; mõistab ja väärtustab laulupeo sotsiaal-poliitilist olemust ning muusika hariduslikku tähendust; * oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislaule * rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid (laulmisel).
<p>Pillimäng</p> <ul style="list-style-type: none"> * rütmiliste kaasmängude rakendamine õpitud lauludele; * meloodilis-rütmilised improvisatsioonid; * muusikaliste teadmiste ja oskuste rakendamine pillimängus. 	<p>Pillimäng</p> <ul style="list-style-type: none"> * rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid (pillimängus); * loob improvisatsioone ning rütmilisi kaasmänge keha- ja rütmipillidel.
<p>Muusikaline liikumine</p> <ul style="list-style-type: none"> * muusika meloodia, rütmi, tempo, dünaamika tunnetamine ning väljendamine liikumise kaudu; * rahvaste tantsude tundmine, õppimine. 	<p>Muusikaline liikumine</p> <ul style="list-style-type: none"> * rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid (liikumises).
<p>Omalooming</p>	<p>Omalooming</p>

<ul style="list-style-type: none"> * enda ideede ja loovuse võimetekohane esitamine ja rakendamine nii sõnaliselt kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes; * kaasmängude ja/või ostinatode loomine keha-, rütmi- ja plaatpillidel. 	<ul style="list-style-type: none"> * rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid (omaloomingus).
<p>Muusika kuulamine ja muusikalugu</p> <ul style="list-style-type: none"> * kuulatud muusikapala analüüsi ja arutlusoskuse arendamine; * muusika oskussõnade kasutamise tähtsustamine analüüsidest ning oma arvamuse põhjendamine vestlustes; * pillirühmad (keel-, puhk- ja löökpillid)- kuulamine, eristamine; * interpreetid ja heliloojad; * Idamaade muusika- ja kultuuripärand; * muusika väljendusvahendid. 	<p>Muusika kuulamine ja muusikalugu</p> <ul style="list-style-type: none"> * väljendab oma arvamust kuulatud muusikast, põhjendab ja analüüsib seda muusika oskussõnavara kasutades suuliselt ning kirjalikult; * väärtustab heatasemelist muusikat elavas ja salvestatud ettekandes; * eristab kõla ja kuju järgi keel-, puhk-, löökpille ning pillikoosseise; * teab nimetada tuntud heliloojaid, interpreete, dirigente; * on tutvunud Eesti ning Idamaade muusika pärandiga ning suhtub sellesse lugupidavalt; * leiab iseloomulikke jooni teiste maade rahvamuusikas ning toob eesti rahvamuusikaga võrreldes esile erinevad ja sarnased tunnused; * kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid (meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit).
<p>Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnad</p> <ul style="list-style-type: none"> * helivältuste, rütmifiguuride ja pausi tähendus ning kasutamine muusikalistes tegevustes; * taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja laulurepertuaarist tulenevalt kaheksandik- taktimõõdu tähendus ning kasutamine musitseerimisel; * heli ja selle omadused; * muusikainstrumentid ja liigitus. * absoluutsed helikõrgused c, d, e, f, g, a, h noodijoonestikul ja klaviatuuril. 	<p>Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara</p> <ul style="list-style-type: none"> * mõistab põhiliste helivältuste, rütmifiguuride ja pausi tähendust ning kasutab neid muusikalises tegevuses; * mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja laulurepertuaarist tulenevalt kaheksandik- taktimõõdu tähendust; * mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas: a) muusikainstrumentide nimetused; b) heli omadused, dünaamika, tempo.
<p>Õppekäigud</p> <ul style="list-style-type: none"> * kontsertide, näituste, huvikoolide külastamine; * kogetud muusikaelamuste kirjeldamine 	<p>Õppekäigud</p> <ul style="list-style-type: none"> * huvitub oma kooli ja kodukoha kultuurielust ning osaleb selles * arutleb ja avaldab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil; * kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.

8. klass

Õppesisu ja -tegevused	Õpitulemused
<p>Laulmine, hääle arendamine</p> <ul style="list-style-type: none"> * hääle kõlavuse ja kandvuse arendamine, pehme tooni saavutamine; * ühe- ja kahehäälsuse rakendamine laulmisel; * hääle individuaalsete omaduste (tämbel ja diapason) arendamine ja kujundamine; * laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooniga; järgib häälehoidu häälemurdeperioodil. 	<p>Laulmine</p> <ul style="list-style-type: none"> * laulab ühe- või mitmehäälselt rühmas olenevalt oma hääle omapäras; * laulab koolikooris (õpetaja soovitusel) ja/või musitseerib erinevates vokaal-, instrumentaal-koosseisudes; mõistab ja väärtustab laulupeo sotsiaal-poliitilist olemust ning muusikahariduslikku tähendust; * on omandanud oma kooliastme ühislaulud; * osaleb laulu repertuaari valimisel ja põhjendab oma seisukohti.
<p>Pillimäng</p> <ul style="list-style-type: none"> * muusikaliste oskuste ja teadmiste rakendamine musitseerimisel; * meloodilis-rütmilised improvisatsioonid; * rütmi-, plaat- ja keelpillide mänguoskuste kinnistamine ja rakendamine musitseerides. 	<p>Pillimäng</p> <ul style="list-style-type: none"> * rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid (pillimängus); * kasutab muusikat esitades muusikalisi teadmisi ja oskusi.
<p>Muusikaline liikumine</p> <ul style="list-style-type: none"> * muusika meloodia, rütmi, tempo, dünaamika tunnetamine ning väljendamine liikumise kaudu; * rahvaste tantsude tundmine, õppimine. 	<p>Muusikaline liikumine</p> <ul style="list-style-type: none"> * Rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid (liikumises).
<p>Omalooming</p> <ul style="list-style-type: none"> * enda ideede ja loovuse võimetekohane esitamine ja rakendamine nii sõnalises kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes; * kaasmänge ja/või ostinatode loomine keha-, rütmi- ja plaatpillidel * lihtsamate tekstide- regivärsside ja laulusõnade loomine. 	<p>Omalooming</p> <ul style="list-style-type: none"> * rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid (omaloomingus); * kasutab muusikat esitades muusikalisi teadmisi ja oskusi; * loob improvisatsioone ning rütmilisi kaasmänge keha- ja rütmipillidel.
<p>Muusika kuulamine ja muusikalugu</p> <ul style="list-style-type: none"> * muusikalise analüüsivõime ja võrdlemisoskuse arendamine; * muusika oskussõnade kasutamise tähtsustamine analüüsides ning oma arvamuse põhjendamine vestlustes; * klahvpillid ja elektrofonid; * muusikatööstus ja äri; * pop- ja rockmuusika; * Hispaania, Ladina-Ameerika, Põhja- Ameerika muusika- ja kultuuripärand; * muusikalised oskussõnad <i>elektrofonid, klahvpillid, muusikainstrumentide nimetused;</i> b) <i>spirituaal, gospel, blue;</i> c) <i>pop- ja rokkmuusika, süvamuusika.</i> 	<p>Muusika kuulamine ja muusikalugu</p> <ul style="list-style-type: none"> * väljendab oma arvamust kuulatud muusikast ning põhjendab ja analüüsib seda muusika oskussõnavara kasutades suuliselt ja kirjalikult; * väärtustab heatasemelist muusikat elavas ja salvestatud ettekandes; * eristab kõla ja kuju järgi klahvpille ja elektrofone ning erinevaid pillikoosseise; teab nimetada tuntud heliloojaid, interpreete; * teab autoriõigusi ja sellega kaasnevaid õigusi ja kohustusi; * leiab iseloomulikke jooni teiste maade rahvamuusikas ning toob eesti rahvamuusikaga võrreldes esile erinevad ja sarnased tunnused;

	<ul style="list-style-type: none"> * on tutvunud Eesti ning Hispaania, Põhja- ja Ladina-Ameerika muusika- ja kultuuripärandiga ning suhtub sellesse lugupidavalt; * mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas: a) <i>elektrofonid, klahvpillid, muusikainstrumentide nimetused</i>; b) <i>spirituaal, gospel, blue</i>; c) <i>pop- ja rokkmuusika, süvamuusika</i>.
<p>Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnad</p> <ul style="list-style-type: none"> * helivältuste, rütmifiguuride ja pausi tähendus ning kasutamine muusikalistes tegevustes; taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja laulu repertuaarist tulenevalt kaheksandik-taktimõõdu tähenduse mõistmine; * absoluutsed helikõrgused c, d, e, f, g, a, h noodijoonestikul ja klaviatuuril. 	<p>Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara</p> <ul style="list-style-type: none"> * mõistab põhiliste helivältuste, rütmifiguuride ja pausi tähendust ning kasutab neid muusikalises tegevuses; * mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja laulurepertuaarist tulenevalt kaheksandik-taktimõõdu tähendust; * teab absoluutsete helikõrguste asukohta noodijoonestikul ja oskab leida klaviatuuril (noodi asukohtade tabeli järgi).
<p>Õppekäigud</p> <ul style="list-style-type: none"> * kontsertide, näituste, huvikoolide külastamine; * kogetud muusikaelamuste kirjeldamine 	<p>Õppekäigud</p> <ul style="list-style-type: none"> * huvitub oma kooli ja kodukoha kultuurielust ning osaleb selles * arutleb ja avaldab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil; * kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.

9. klass

Õppesisu ja -tegevused	Õpitulemused
<p>Laulmine, hääle arendamine</p> <ul style="list-style-type: none"> * hääle kõlavuse ja kandvuse arendamine, pehme tooni saavutamine; * ühe- ja kahehäälsuse rakendamine laulmisel; * hääle individuaalsete omaduste (tämbel ja diapason) arendamine ja kujundamine; * tähelepanu pööramine poiste häälemurdele; * laulude laulmine ilmekalt, loomuliku kehahoiu ja hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga. * osalemine, arvamuse avaldamine laulu repertuaari valimisel. 	<p>Laulmine, hääle arendamine</p> <ul style="list-style-type: none"> * laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooniga; järgib häälehoiu häälemurdeperioodil; * laulab ühe- või mitmehäälselt rühmas olenevalt oma hääle omapäradest; * laulab koolikooris õpetaja soovitusel ja/või musitseerib erinevates vokaal-instrumentaal-koosseisudes; mõistab ja väärtustab laulupeo sotsiaal- poliitilist olemust ning muusika hariduslikku tähendust; * oskab laulda kooliastme ühislauale; * rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid (laulmisel).
<p>Pillimäng</p> <ul style="list-style-type: none"> * muusikaliste oskuste ja teadmiste rakendamine musitseerimisel; 	<p>Pillimäng</p> <ul style="list-style-type: none"> * kasutab muusikat esitades muusikalisi teadmisi ja oskusi;

<ul style="list-style-type: none"> * meloodilis-rütmilised improvisatsioonid; * rütmi-, plaat- ja keelpillide mänguoskuste kinnistamine ja rakendamine musitseerides. 	<ul style="list-style-type: none"> * loob improvisatsioone ning rütmilisi kaasmänge keha- ja rütmipillidel; * rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid (pillimängus).
<p>Muusikaline liikumine</p> <ul style="list-style-type: none"> * muusika meloodia, rütmi, tempo, dünaamika tunnetamine ning väljendamine liikumise kaudu; * pop- ja rock tantsude tundmine, õppimine. 	<p>Muusikaline liikumine</p> <ul style="list-style-type: none"> * rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid (liikumises).
<p>Omalooming</p> <ul style="list-style-type: none"> * enda ideede ja loovuse võimetekohane esitamine ja rakendamine nii sõnaliselt kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes; * kaasmänge ja/või ostinatode loomine keha-, rütmi- ja plaatpillidel * lihtsamate tekstide- regivärsside ja laulusõnade loomine. 	<p>Omalooming</p> <ul style="list-style-type: none"> * Rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid (omaloomingus). osaleb laulu repertuaari valimisel ja põhjendab oma seisukohti;
<p>Muusika kuulamine ja muusikalugu</p> <ul style="list-style-type: none"> * kuulatud muusikapala analüüsi ja arutlus-, võrdlemisoscuse arendamine; * lavamuusika- ooper, operett, ballett, muusikal; * Prantsusmaa, Itaalia, Aafrika muusika- ja kultuuripärand; * džässmuusika; * filmimuusika. 	<p>Muusika kuulamine ja muusikalugu</p> <ul style="list-style-type: none"> * väljendab oma arvamust kuulatud muusikast ning põhjendab ja analüüsib seda muusika oskussõnavara kasutades suuliselt ja kirjalikult; * väärtustab heatasemelist muusikat elavas ja salvestatud ettekandes; * kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid (meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit); * eristab pop- ja rokkmuusikat, džässmuusikat, lavamuusikat; * on tutvunud Eesti ning Itaalia, Prantsusmaa, Aafrika muusika- ja kultuuripärandiga ning suhtub sellesse lugupidavalt; * mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas: a) <i>muusikateater- ooper, ballett, muusikal, operett</i>; b) <i>pop- ja rokkmuusika, džässmuusika, süvamuusika</i>.
<p>Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnad</p> <ul style="list-style-type: none"> * helivältuste, rütmifiguuride ja pausi tähendus ning kasutamine muusikalistes tegevustes; taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja laulu repertuaarist tulenevalt kaheksandik-taktimõõdu tähenduse mõistmine; * kordavalt I ja II kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara. 	<p>Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara</p> <ul style="list-style-type: none"> * mõistab põhiliste helivältuste, rütmifiguuride ja pausi tähendust ning kasutab neid muusikalises tegevuses; * mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4 ja laulu repertuaarist tulenevalt kaheksandik-taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides; * rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast ning väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid.
<p>Õppekäigud</p>	<p>Õppekäigud</p>

<ul style="list-style-type: none">* kontsertide, näituste, huvikoolide külastamine;* kogetud muusikaelamuste kirjeldamine	<ul style="list-style-type: none">* huvitub oma kooli ja kodukoha kultuurielust ning osaleb selles* arutleb ja avaldab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil;* kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.
--	---